

Elżbieta Adamowicz

Konrad Walczyk

KONIUNKTURA W PRZEMYŚLE
LIPIEC 2021

ISSN 2392-3687

Badanie okresowe nr 394

BADANIA KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ INSTYTUTU ROZWOJU GOSPODARCZEGO SGH**Rada Programowa:**

Elżbieta Adamowicz (przewodnicząca), Joanna Klimkowska (sekretarz), Marek Rocki, Marco Malgarini, Gernot Nerb, Ataman Ozyildirim, István János Tóth

Komitety Redakcyjny i adres Redakcji:

Konrad Walczyk (redaktor naczelny)

Elżbieta Adamowicz

Anna Jacygrad

ul. Madalińskiego 6/8, 02-513 Warszawa

www.sgh.waw.pl/irg

Wydawnictwo:

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

al. Niepodległości 162, 02-554 Warszawa

Wersja elektroniczna czasopisma jest wersją pierwotną

Publikacja została zrecenzowana zgodnie z wytycznymi MNiSW

©Copyright by Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Warszawa 2021

Wszelkie prawa zastrzeżone. All rights reserved.

ISSN 2392-3687

Nr rej. PR 18393

Informacje zawarte w niniejszym czasopiśmie oparte są na wynikach ankietowego badania koniunktury w przemyśle przetwórczym, przeprowadzonego przez IRG SGH po raz 394. W badaniu uczestniczyły 324 przedsiębiorstwa. Metoda badawcza koniunktury opisana jest na stronie:

<http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KAE /struktura/IRG/koniunktura/Strony/metody.aspx>

SPIS TREŚCI

I.	OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA	4
II.	WYNIKI SZCZEGÓŁOWE.....	7
	1. WSKAŹNIK KONIUNKTURY	7
	2. ZBIORCZE ZESTAWIENIE SALD	10
	3. SALDA I ICH SKŁADOWE.....	11
	1) Produkcja	11
	2) Zamówienia	13
	3) Zamówienia eksportowe	15
	4) Zapasy wyrobów gotowych	17
	5) Ceny	19
	6) Zatrudnienie	21
	7) Sytuacja finansowa	23
	8) Ogólna sytuacja gospodarki	25
	9) Wykorzystanie mocy produkcyjnych	27
	10) Konkurencyjność towarów zagranicznych	29
	11) Bariery działalności gospodarczej	31
III.	SUMMARY	32

I. OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA

1. Wartość wskaźnika koniunktury IRG SGH (IRGIND) zmniejszyła się (w porównaniu z czerwcem) o 7,5 pkt. Obecnie wynosi 3,0 pkt i jest wyższa od wartości sprzed roku o 15,4 pkt. Pogorszenie się koniunktury odnotowały zarówno firmy prywatne jak i publiczne. Dla firm prywatnych wartość wskaźnika obniżyła się o 7,4 pkt i jest równa 3,6 pkt. Jest wyższa niż przed rokiem o 18,3 pkt. Dla sektora publicznego wartość IRGIND spadła o 8,1 pkt do poziomu -1,6 pkt. Jest o 10,4 pkt niższa od wartości sprzed roku.

2. W przekroju według wielkości przedsiębiorstwa spadki wartości wskaźnika koniunktury odnotowano dla wszystkich grup, poza przedsiębiorstwami największymi, zatrudniającymi ponad 500 pracowników. Największy spadek, o 16,4 pkt, zanotowano dla przedsiębiorstw zatrudniających od 51 do 250 pracowników, a najmniejszy, o 2,1 pkt, dla przedsiębiorstw najmniejszych, zatrudniających do 50 pracowników. Najwyższą wartość, 7,4 pkt, wskaźnik przyjął dla przedsiębiorstw z zatrudnieniem od 251 do 500 pracowników, a najniższą, -1,0 pkt, dla firm o zatrudnieniu od 51 do 250 pracowników. W skali roku dla wszystkich grup, poza przedsiębiorstwami największymi, odnotowano przyrosty sięgające 14-26 pkt.

3. Pogorszenie się koniunktury odnotowano we wszystkich głównych grupach produktowych; największe (spadek wartości IRGIND o 13,8 pkt) u producentów nietrwałych dóbr konsumpcyjnych, a najmniejsze (o 3,2 pkt) u producentów dóbr inwestycyjnych. Dla tej też grupy wskaźnik przyjął najwyższą wartość, 12,8 pkt. Najniższą wartość wskaźnika, -10,3 pkt, zanotowano dla przedsiębiorstw wytwarzających nietrwałe dobra konsumpcyjne. W porównaniu z lipcem 2020 r. poprawa koniunktury miała miejsce we wszystkich głównych grupach produktowych.

4. W dwóch makroregionach koniunktura uległa poprawie w ciągu miesiąca: południowo-zachodnim (wzrost wartości IRGIND o 2,0 pkt) i wschodnim (o 7,3 pkt). W pozostałych makroregionach nastąpiło pogorszenie. Największy miesięczny spadek wartości wskaźnika, o 18,8 pkt, odnotowano dla makroregionu północno-zachodniego, a najmniejszy, o 3,3 pkt, dla makroregionu centralnego. Najwyższą wartość, 4,1 pkt, wskaźnik przyjął dla makroregionu centralnego, a najniższą, -4,7 pkt, dla makroregionu północno-zachodniego. We wszystkich makroregionach koniunktura poprawiła się w skali roku.

5. Po trwającej od listopada ubiegłego roku poprawie koniunktury w lipcu nastąpiło jej pogorszenie się. Odnotowały je zarówno firmy prywatne jak i publiczne. Przedsiębiorstwa informują o spadku wielkości produkcji, zamówień ogółem i zamówień eksportowych. Rośnie poziom zapasów wyrobów gotowych. Po raz pierwszy od grudnia 2020 r. odnotowano spadek wartości salda odpowiedzi na pytanie o zmianę cen producentów. Zmalał poziom zatrudnienia i pogorszyły się nastroje przedsiębiorców. Narasta uciążliwość barier dla działalności gospodarczej. Po raz pierwszy w historii badania za najbardziej dotkliwą barierę ankietowani uznali brak wykwalifikowanej siły roboczej. Prognozy na najbliższe miesiące są mniej optymistyczne niż przed miesiącem.

6. Poziom produkcji zmniejszył się w skali miesiąca o 8,4 pkt, do wysokości -1,6 pkt. Wartość salda jest wyższa niż przed rokiem o 7,5 pkt. Spadek wielkości produkcji odnotowano zarówno w firmach prywatnych jak i publicznych. W przekroju wg głównych grup produktowych największy spadek wielkości produkcji miał miejsce u producentów nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (wartość salda obniżyła się o 18 pkt), a wzrost odnotowali tylko producenci dóbr inwestycyjnych (o 0,6 pkt). Spodziewany jest wzrost wielkości produkcji w najbliższych miesiącach.

7. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość zamówień zmalała o 7,1 pkt w ciągu miesiąca i wynosi -3,0 pkt. O spadku wielkości zamówień informują tylko firmy prywatne. Obecna wartość salda jest wyższa od wartości sprzed roku o 23,6 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych

największy spadek wielkości zamówień miał miejsce w produkcji nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (wartość salda niższa niż w czerwcu o 18,2 pkt), a najmniejszy w produkcji dóbr inwestycyjnych (o 0,6 pkt). Przewidywany jest wzrost wielkości zamówień w kolejnych miesiącach.

8. Zmalała również wielkość zamówień eksportowych. Saldo w ciągu miesiąca zmniejszyło swoją wartość o 2,0 pkt, do poziomu -6,9 pkt. O spadku wielkości zamówień eksportowych informują firmy prywatne. Obecna wartość salda ogółem jest wyższa od wartości sprzed roku o 23,5 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych największy spadek wielkości zamówień eksportowych odnotowano w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (wartość salda obniżyła się o 37,8 pkt), a największy wzrost w produkcji nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (o 0,7 pkt). Producenci spodziewają się wzrostu wielkości zamówień eksportowych w nadchodzących miesiącach.

9. Poziom zapasów wyrobów gotowych zwiększył się w ciągu miesiąca o 4,3 pkt. Wzrost miał miejsce w obu sektorach własnościowych. Obecna wartość salda ogółem, -2,2 pkt, jest wyższa od wartości sprzed roku o 1,6 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych największy wzrost poziomu zapasów miał miejsce u producentów dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (o 9,1 pkt), a najmniejszy u producentów dóbr inwestycyjnych (o 0,2 pkt). Firmy nie przewidują zmian wielkości zapasów w najbliższym okresie.

10. Poziom cen wyrobów gotowych obniżył się po raz pierwszy od grudnia 2020 r. Spadek wyniósł 2,1 pkt. Odnotowały go tylko przedsiębiorstwa prywatne. Pomimo spadku obecna wartość salda, 33,9 pkt, jest wyższa od wartości sprzed roku o 38,4 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych największy spadek poziomu cen miał miejsce w produkcji półproduktów (o 5,8 pkt), a wzrost zanotowali wyłącznie producenci nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (o 2,2 pkt). Przewidywany jest nieznaczny wzrost ogólnego poziomu cen produktów gotowych w następnych miesiącach.

11. Poziom zatrudnienia zmniejszył się w ciągu ostatniego miesiąca o 0,7 pkt, do wysokości 1,8 pkt. Jest jednak wyższy od wartości sprzed roku o 15,4 pkt. Spadek poziomu zatrudnienia odnotowały tylko firmy prywatne. W przekroju wg głównych grup produktowych największy spadek wielkości zatrudnienia miał miejsce u producentów dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (wartość salda obniżyła się o 25,8 pkt), a największy wzrost u producentów dóbr inwestycyjnych (o 9,6 pkt). Prognozowany jest wzrost wielkości zatrudnienia w kolejnych miesiącach.

12. Sytuacja finansowa przedsiębiorstw poprawiła się, ale tylko firm prywatnych. Saldo ogółem zwiększyło swoją wartość w ciągu miesiąca o 3,3 pkt i wynosi -4,8 pkt. W skali roku wzrost sięgnął 20,4 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych najbardziej poprawiła się sytuacja finansowa producentów dóbr inwestycyjnych (wartość salda wyższa niż w czerwcu o 5,0 pkt), a najmniej – producentów dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (o 0,6 pkt). Przetwórcy spodziewają się pogorszenia się ich sytuacji finansowej w nadchodzących miesiącach.

13. Pogorszyły się natomiast opinie ankietowanych o ogólnej sytuacji gospodarczej w Polsce. Saldo w ciągu miesiąca zmniejszyło swoją wartość o 1,7 pkt. Obecnie wynosi -22,4 pkt i jest wyższa od wartości sprzed roku o 32,2 pkt. Gorzej niż przed miesiącem stan polskiej gospodarki oceniają tylko przedsiębiorstwa publiczne. W przekroju wg głównych grup produktowych najbardziej pogorszyły się opinie producentów dóbr inwestycyjnych (spadek wartości salda o 13 pkt). Lepiej sytuację ogólnogospodarczą w kraju oceniają jedynie producenci półproduktów (wzrost wartości salda o 7,0 pkt). Ankietowani przewidują dalsze pogorszenie się ogólnej sytuacji gospodarczej w kraju w najbliższych miesiącach.

14. W ciągu ostatnich trzech miesięcy zwiększyła się konkurencyjność towarów importowanych na polskim rynku. Wartość salda wzrosła o 4,5 pkt, do wysokości 8,4 pkt. Jest wyższa od wartości sprzed

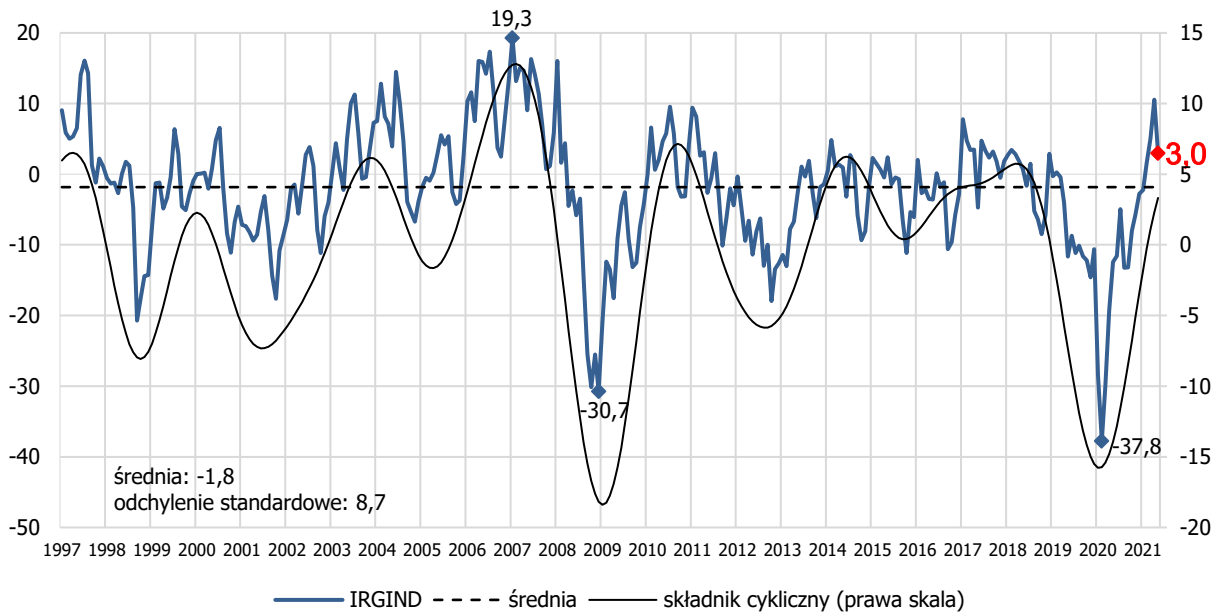
roku o 3,1 pkt. O wzroście konkurencyjności produktów wytwarzanych za granicą informują zarówno przedsiębiorstwa prywatne jak i publiczne. W przekroju wg głównych grup produktowych największy wzrost konkurencyjności towarów importowanych odnotowano w produkcji dóbr inwestycyjnych (wartość salda zwiększyła się o 7,4 pkt), a najmniejszy w produkcji nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (o 0,7 pkt). W opinii badanych w kolejnym kwartale nastąpi dalszy wzrost konkurencyjności towarów importowanych na polskim rynku.

15. O 8,2% punktu proc. zwiększył się stopień wykorzystania mocy produkcyjnych. Obecnie wynosi on 42,7%, o 24,6 pkt proc. mniej niż przed rokiem. Przewidywany jest dalszy wzrost stopnia wykorzystania mocy produkcyjnych; jego prognozowana wartość wynosi 48,4%.

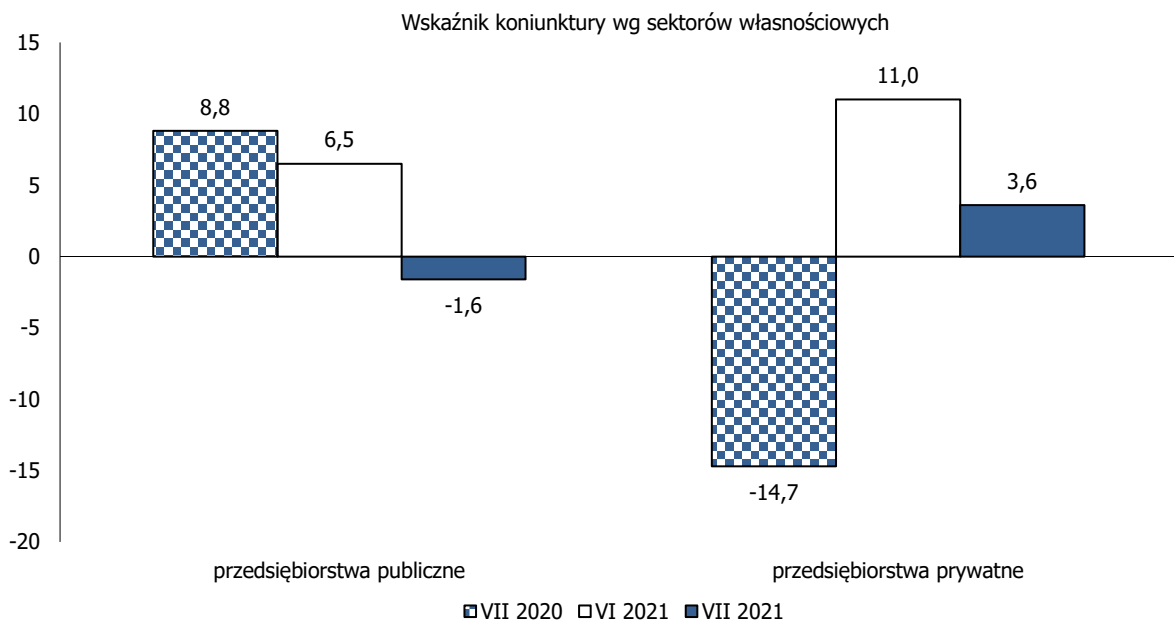
16. W ciągu kwartału zwiększyła się uciążliwość większości barier działalności gospodarczej. Główną, zdaniem większości ankietowanych (85%), są trudności ze znalezieniem wykwalifikowanej siły roboczej. W dalszej kolejności przedsiębiorstwa wskazują: niestabilność przepisów prawnych (80,1% badanych) oraz niedostateczny popyt krajowy i obciążenia podatkowe (po 79,8%).

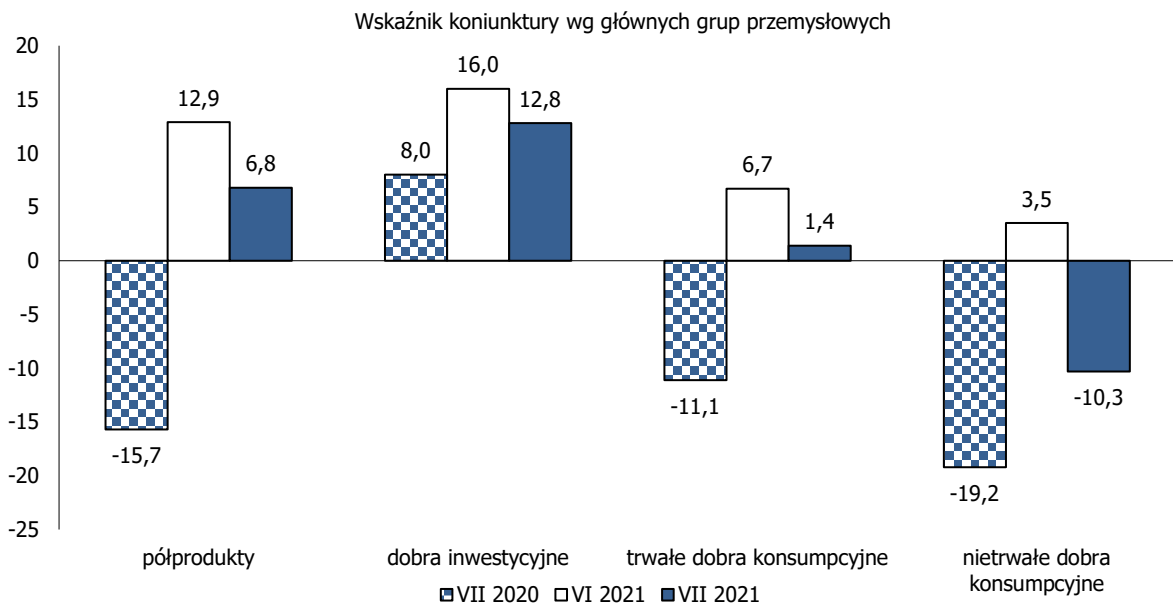
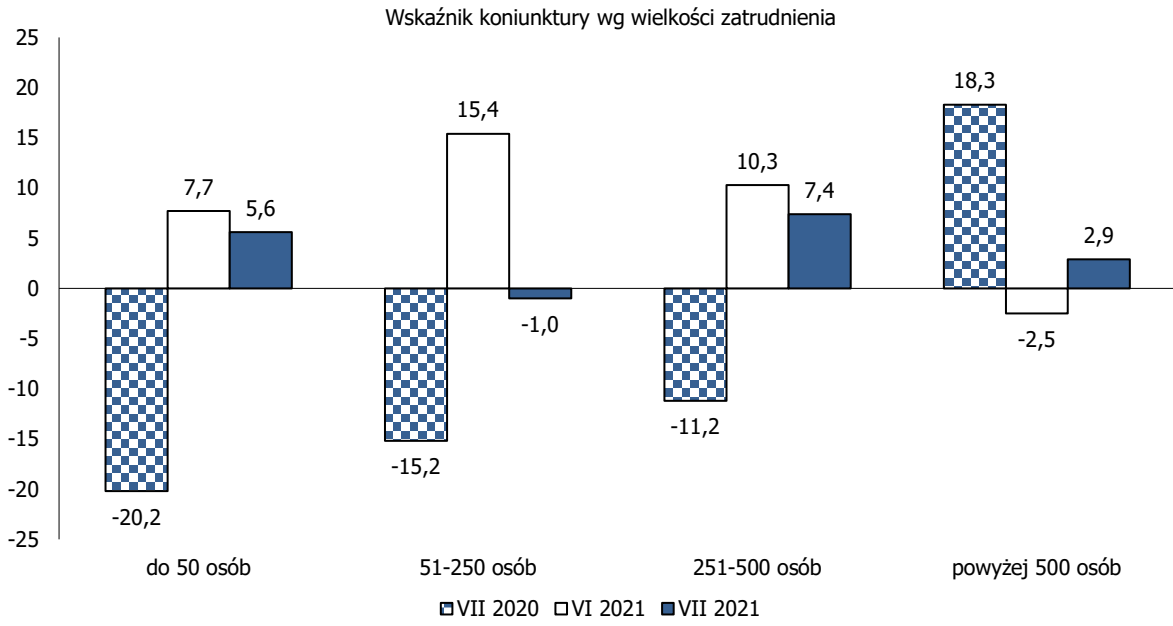
II. WYNIKI SZCZEGÓŁOWE

1. WSKAŹNIK KONIUNKTURY

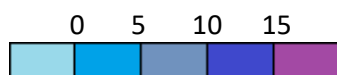

składowe salda	VII'20	III'21	IV'21	V'21	VI'21	VII'21
1. wielkość produkcji – przewidywania	-14,5	2,4	15,7	12,2	21,0	9,7
2. wielkość zamówień – stan	-26,6	-10,6	-9,6	1,6	4,1	-3,0
3. zapasy - stan	-3,8	-1,5	1,5	-1,4	-6,5	-2,2
wskaźnik koniunktury (IRGIND): $(1.+2.-3.)/3$	-12,4	-2,2	1,5	5,1	10,5	3,0

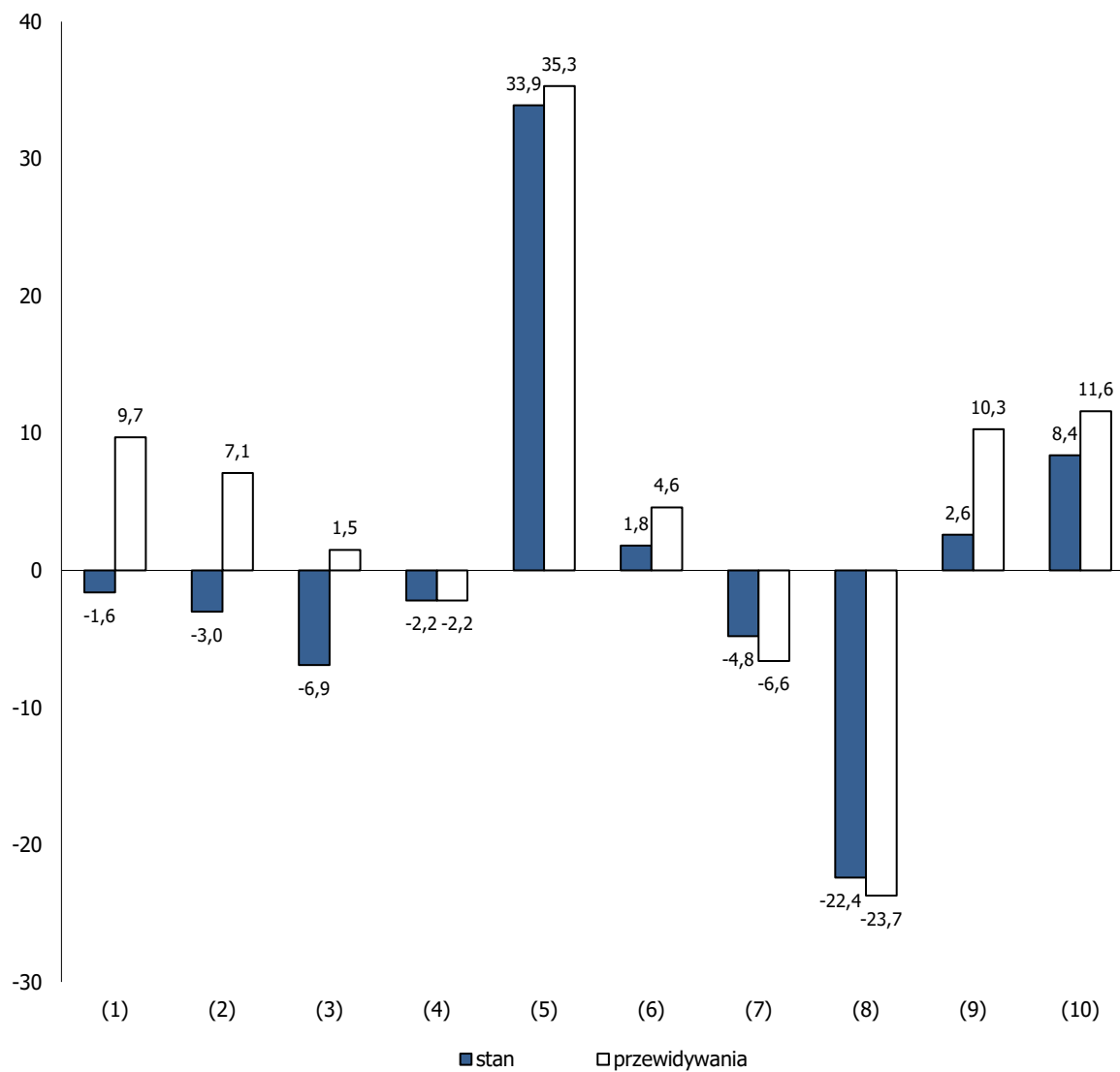

Wskaźnik koniunktury wg makroregionów

	VII 2020	VI 2021	VII 2021
Południowy (województwa: małopolskie i śląskie)	-9,3	12,3	-0,4
Północno-zachodni (województwa: lubuskie, wielkopolskie i zachodniopomorskie)	-9,1	14,1	-4,7
Południowo-zachodni (województwa: dolnośląskie i opolskie)	-16,7	1,4	3,4
Północny (województwa: kujawsko-pomorskie, pomorskie i warmińsko-mazurskie)	-15,1	11,2	0,6
Centralny (województwa: łódzkie i świętokrzyskie)	-9,2	7,4	4,1
Wschodni (województwa: lubelskie, podkarpackie i podlaskie)	-8,6	-4,5	2,8
Województwo mazowieckie	-18,9	6,8	-1,5

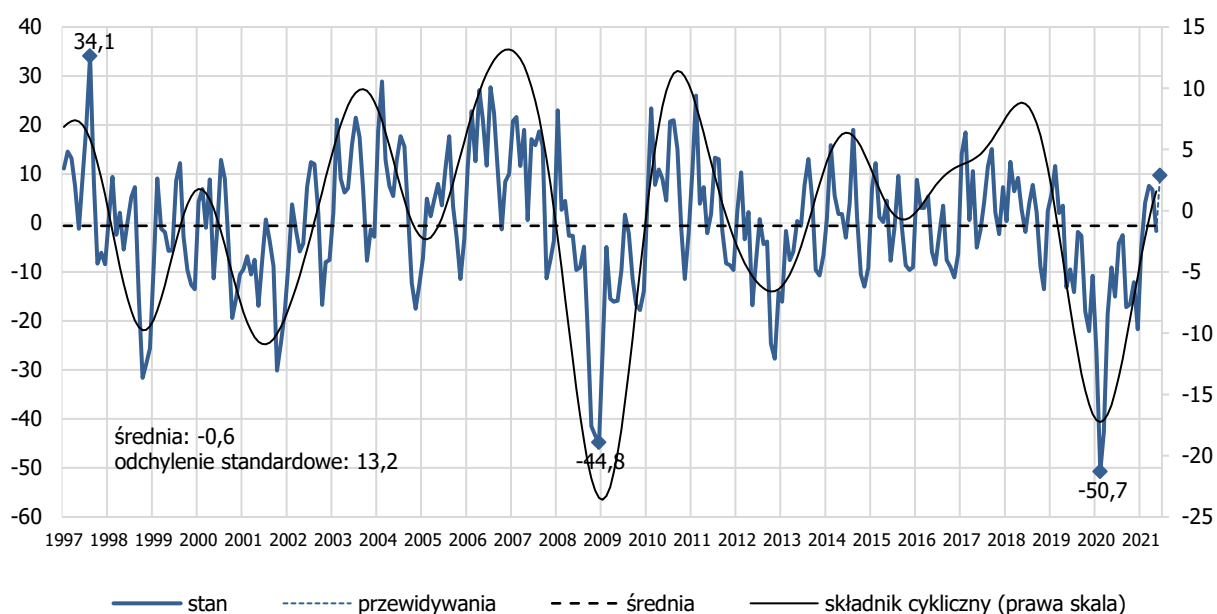
2. ZBIORCZE ZESTAWIENIE SALD

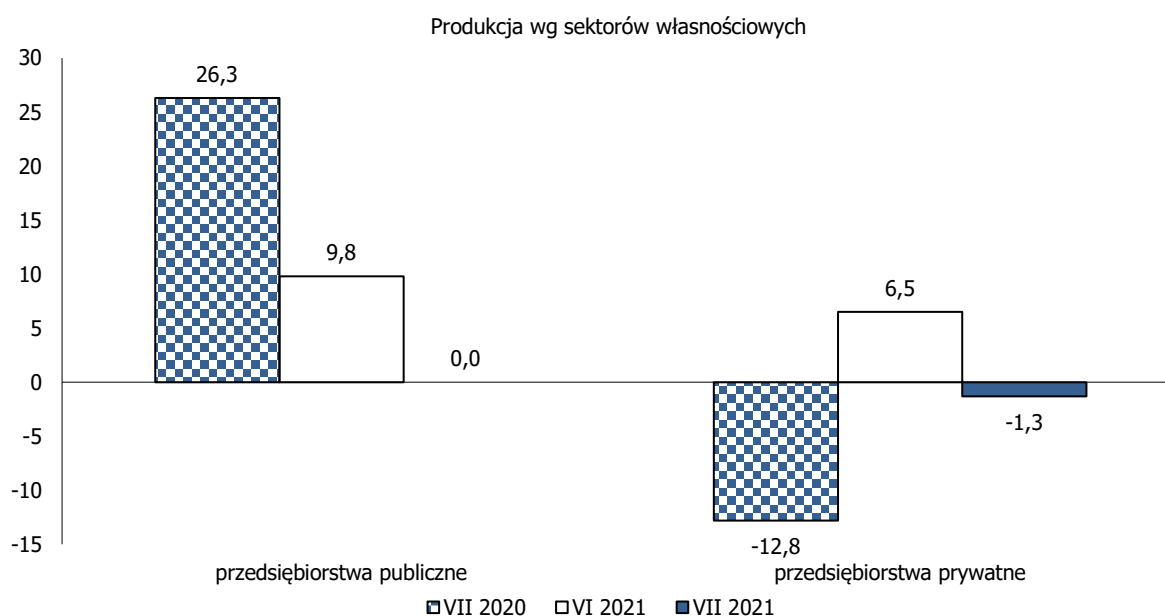
- (1) produkcja
- (2) zamówienia ogółem
- (3) zamówienia eksportowe
- (4) zapasy wyrobów gotowych
- (5) ceny
- (6) zatrudnienie
- (7) sytuacja finansowa
- (8) ogólna sytuacja gospodarki polskiej
- (9) wykorzystanie mocy produkcyjnych
- (10) konkurencyjność towarów zagranicznych

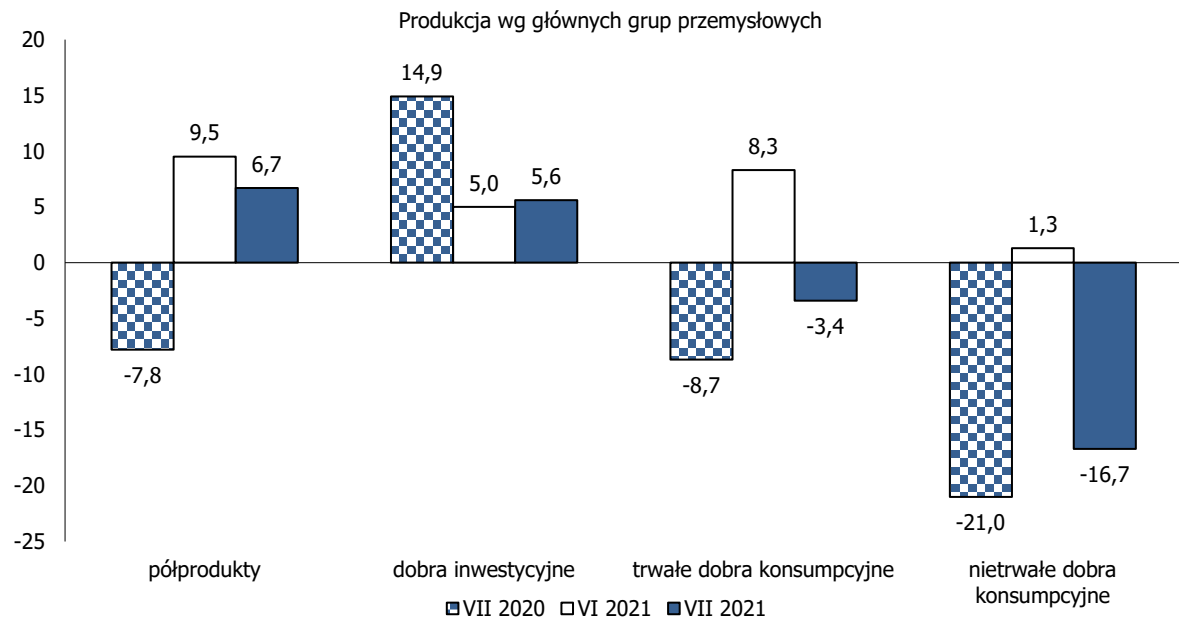
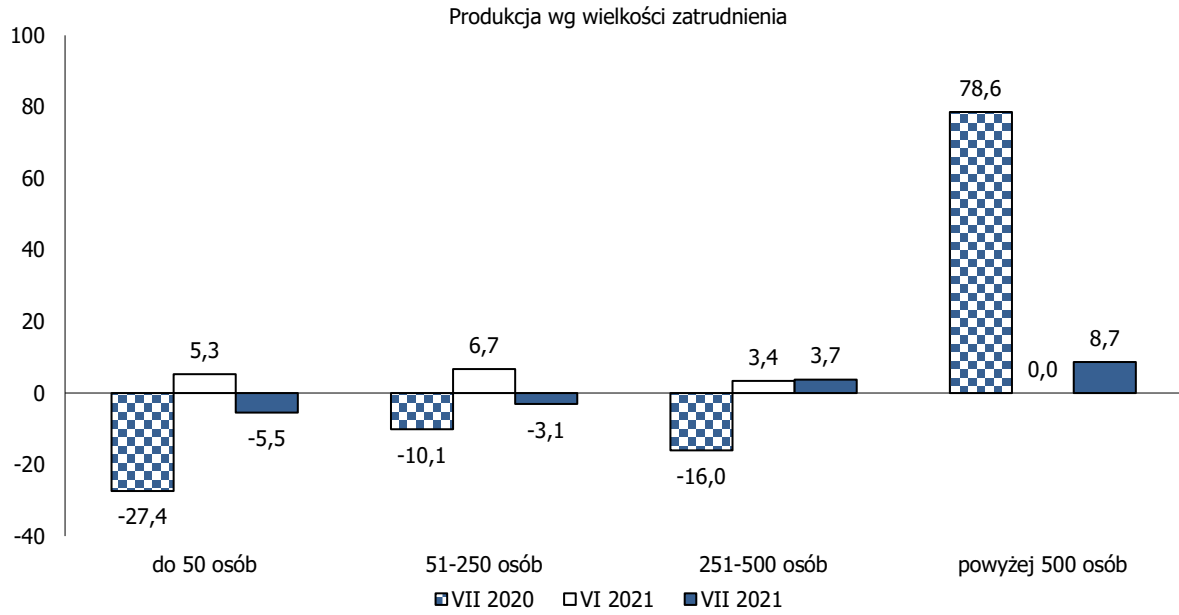
3. SALDA I ICH SKŁADOWE

1. Produkcja

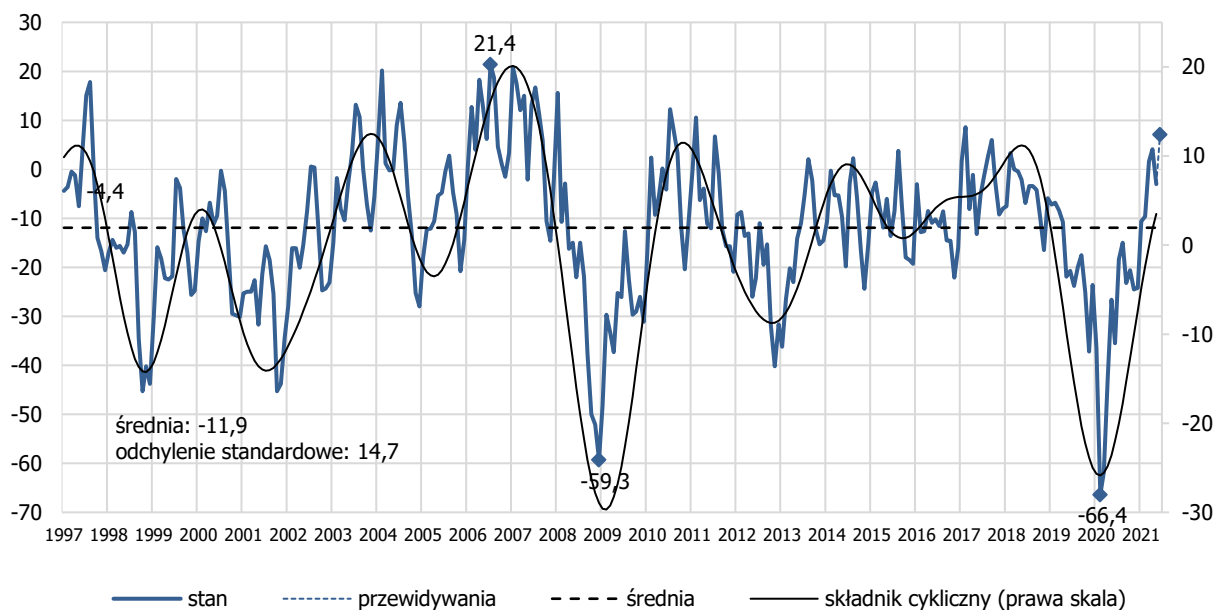

	VII'20	IV'21	V'21	VI'21	VII'21	przewidywania
wzrost	28,0	27,3	31,2	26,9	24,1	26,3
brak zmiany	35,0	49,5	45,2	52,9	50,3	57,1
spadek	37,0	23,2	23,6	20,1	25,6	16,6
saldo (1.-3.)	-9,1	4,1	7,6	6,8	-1,6	9,7

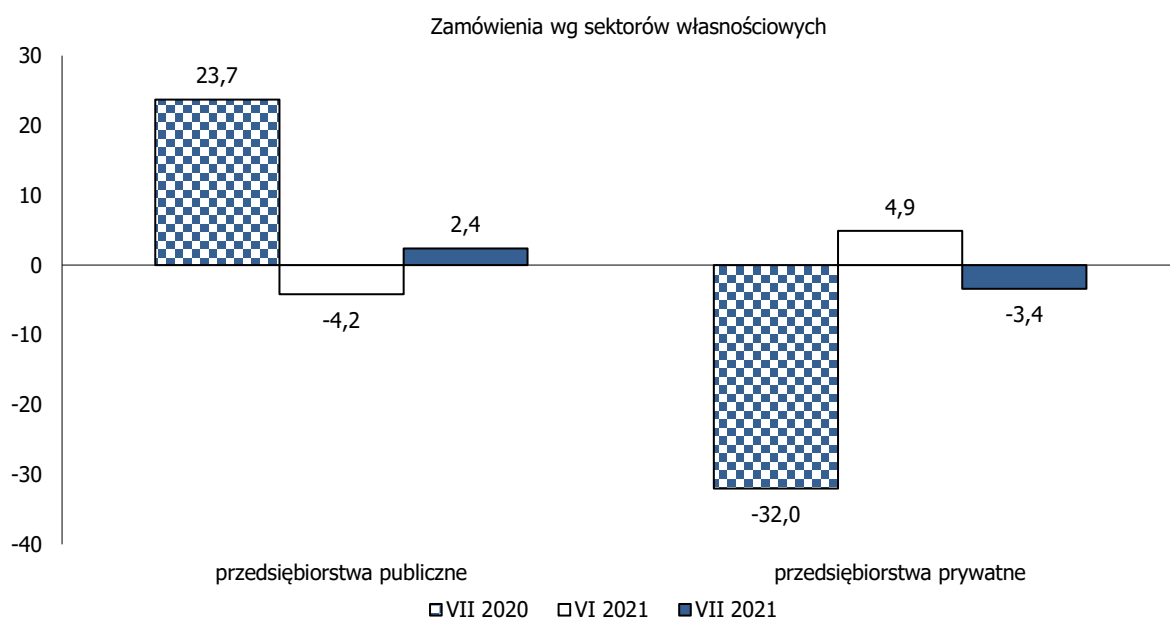

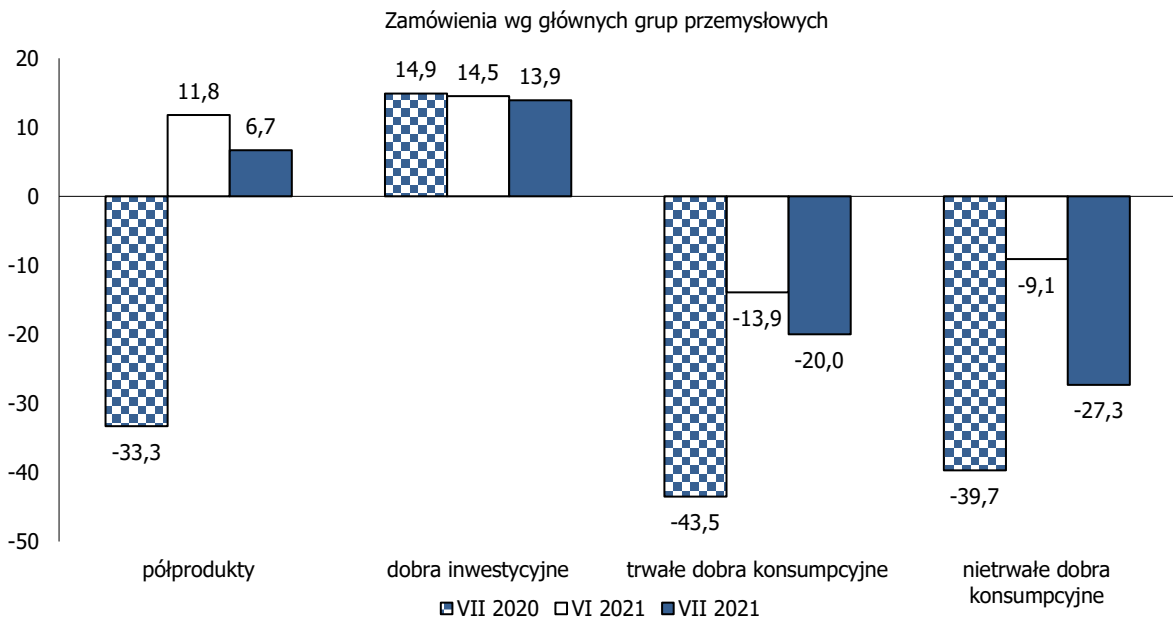
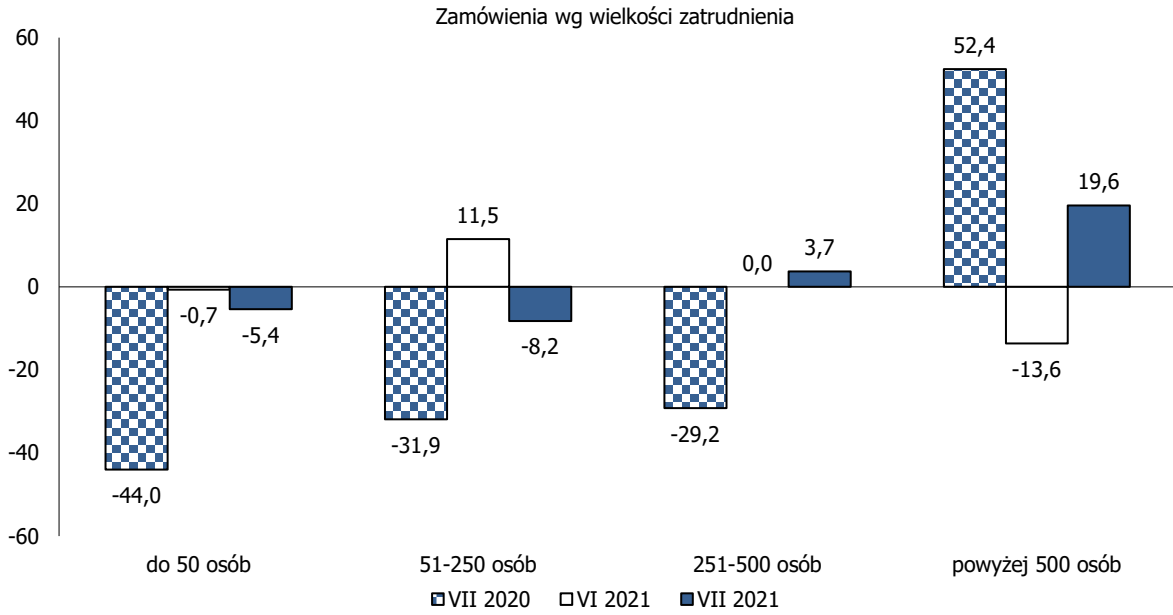

2. Zamówienia ogółem

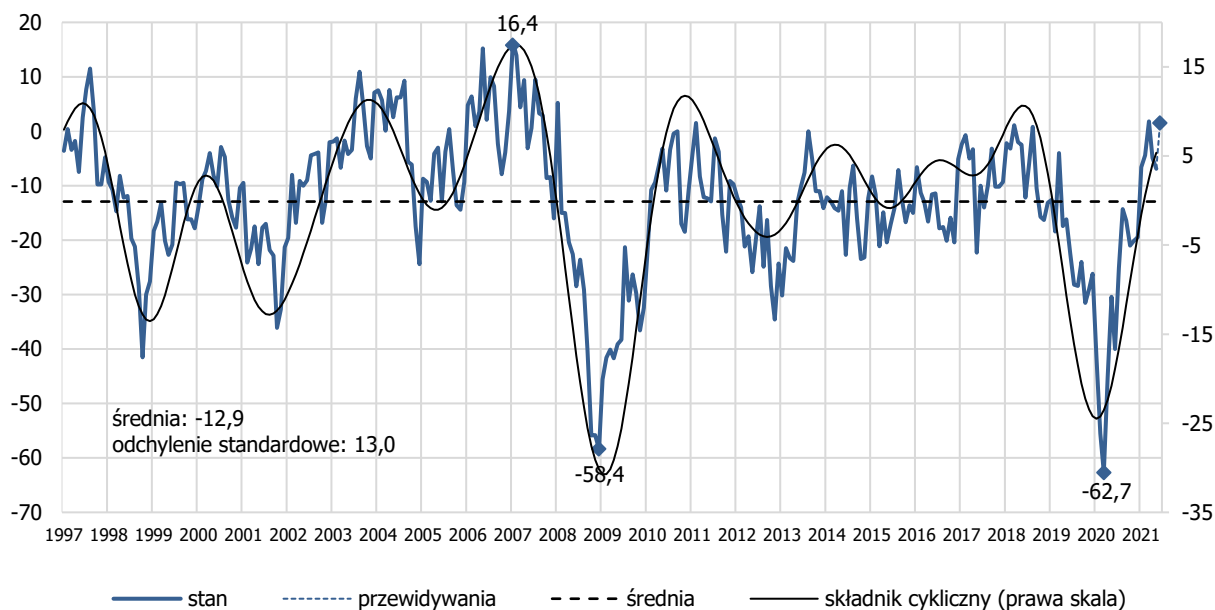

	VII'20	IV'21	V'21	VI'21	VII'21	przewidywania
wzrost	21,8	22,1	30,1	27,7	24,1	25,3
brak zmiany	29,7	46,2	41,3	48,6	48,9	56,5
spadek	48,5	31,7	28,5	23,6	27,0	18,2
saldo (1.-3.)	-26,6	-9,6	1,6	4,1	-3,0	7,1

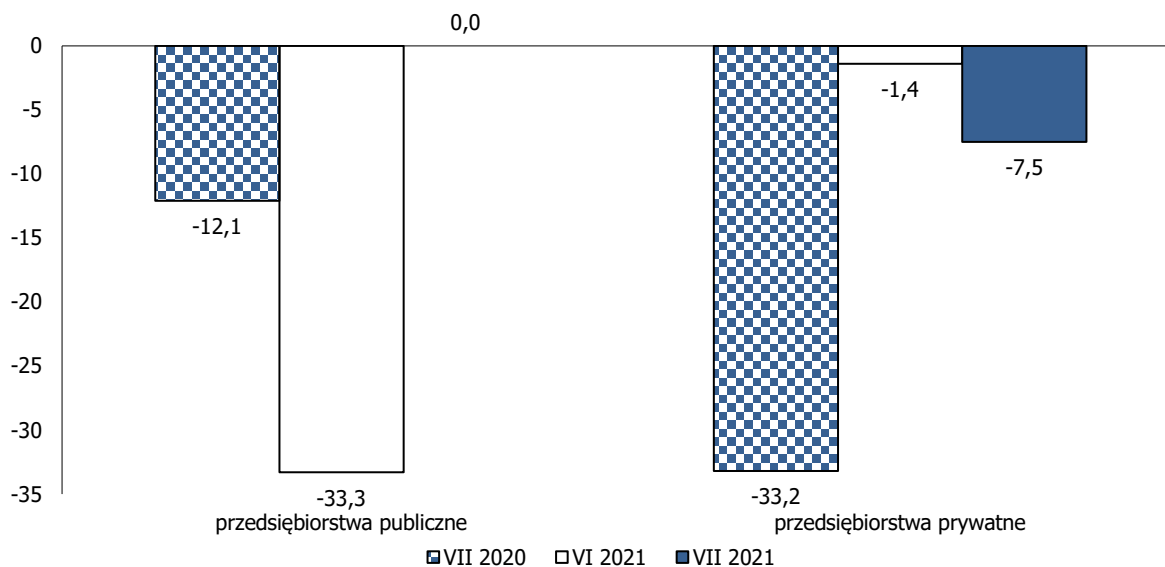

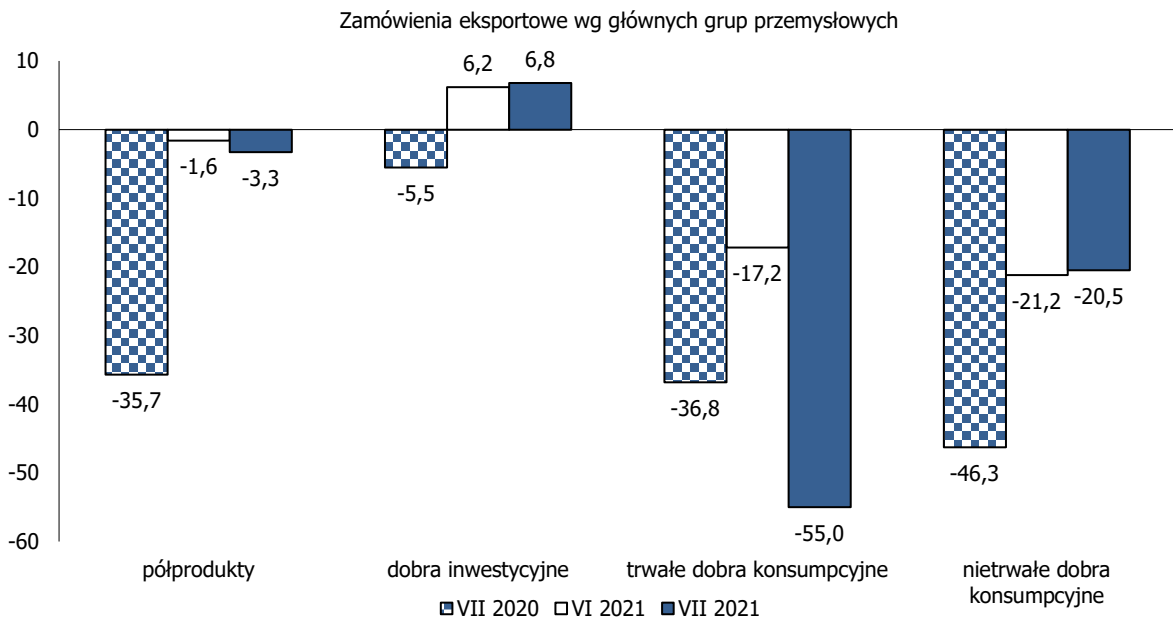
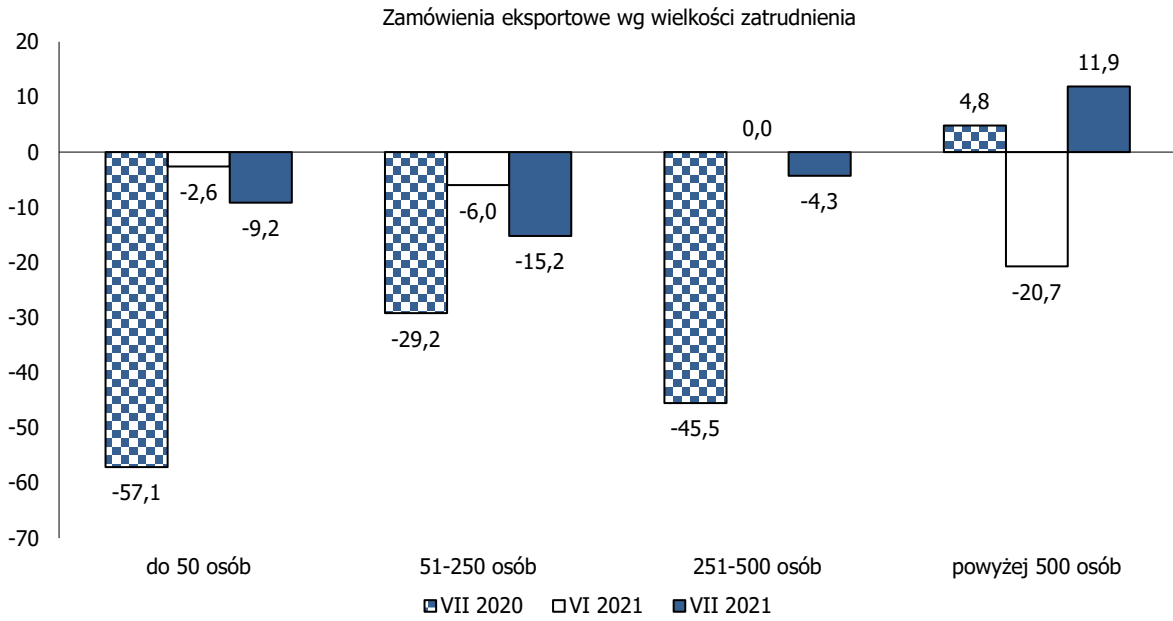
3. Zamówienia eksportowe

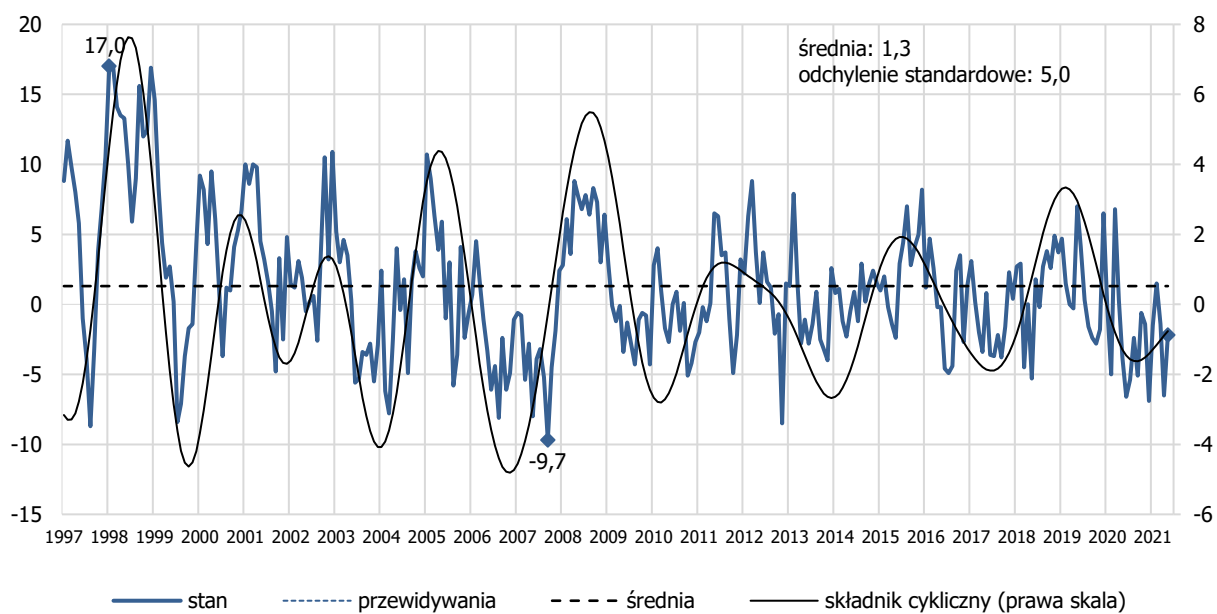
	VII'20	IV'21	V'21	VI'21	VII'21	przewidywania
wzrost	20,6	20,1	27,3	20,2	17,5	19,4
brak zmiany	28,5	55,4	47,1	54,6	58,1	62,7
spadek	51,0	24,5	25,5	25,2	24,4	17,9
nie dotyczy	48,6	47,7	23,2	20,0	25,6	25,8
saldo (1.-3.)	-30,4	-4,4	1,8	-4,9	-6,9	1,5

Zamówienia eksportowe wg sektorów własnościowych

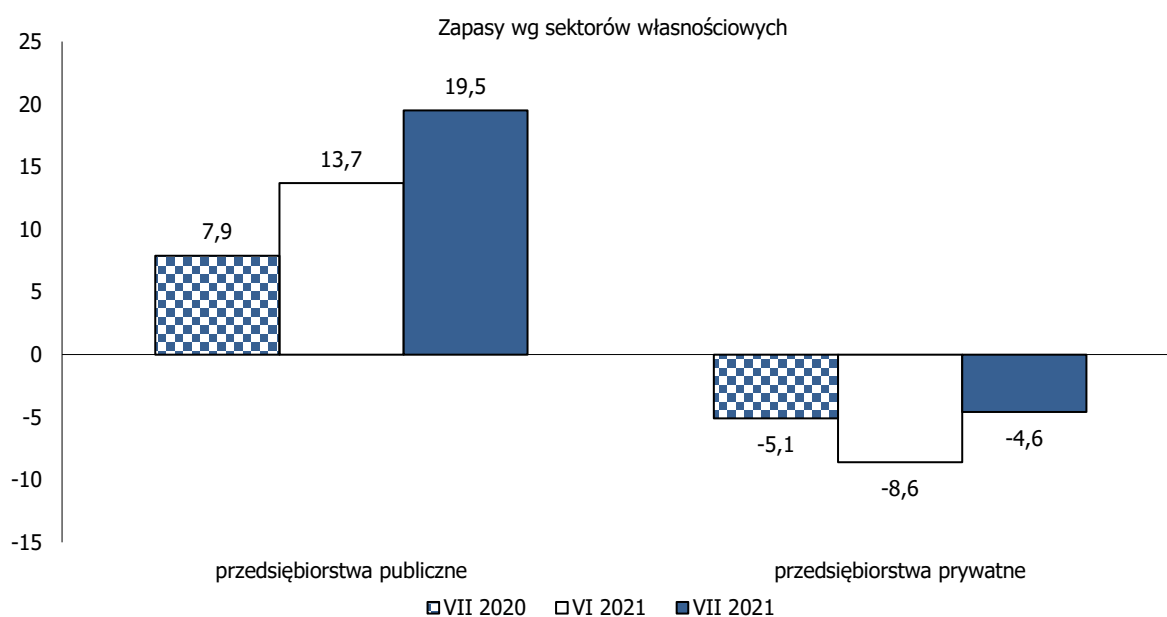

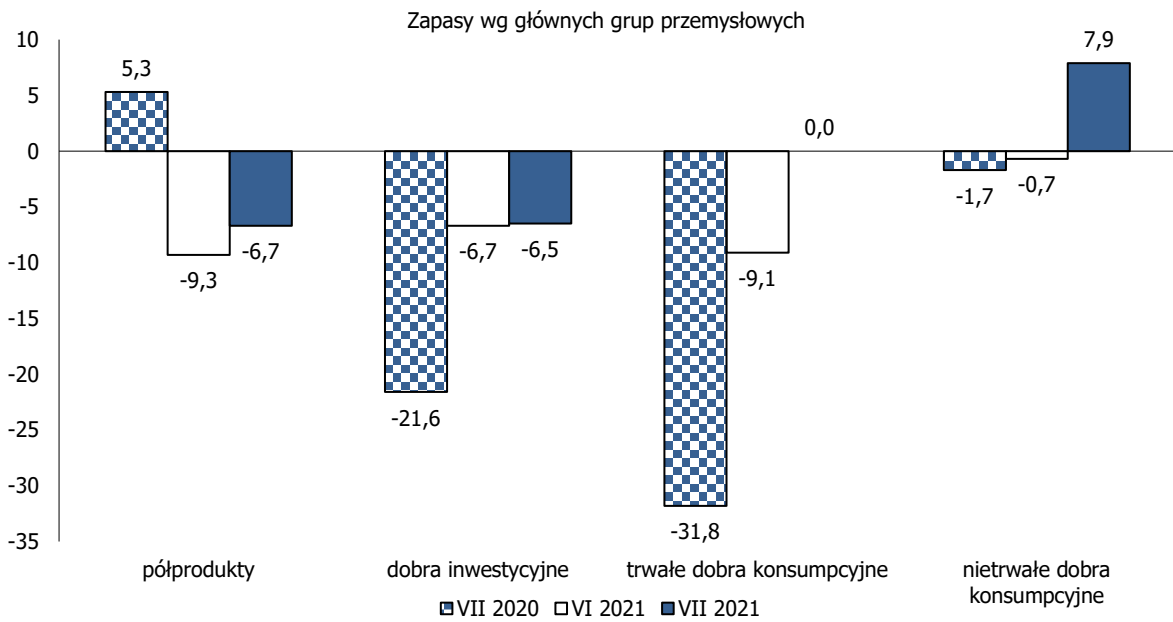
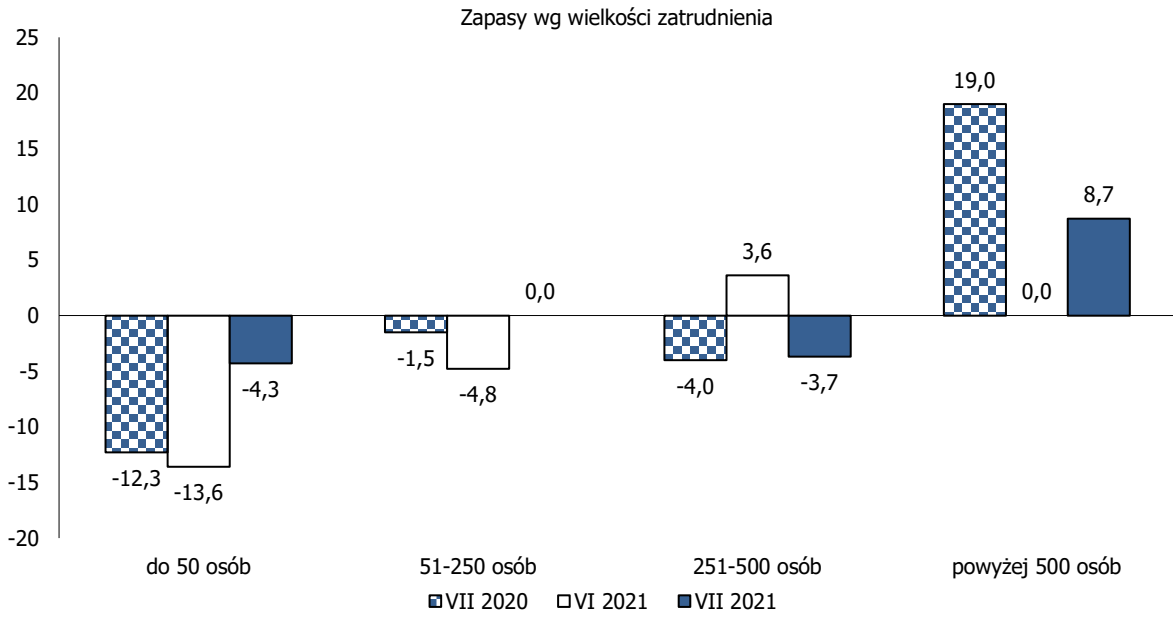

4. Zapasy

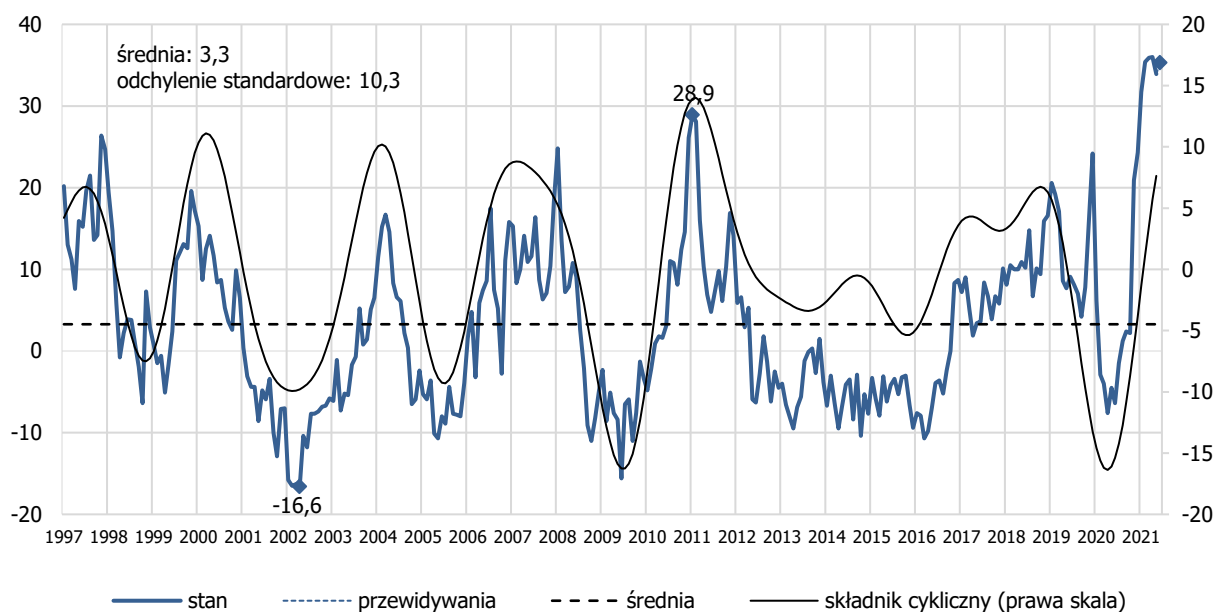

	VII'20	IV'21	V'21	VI'21	VII'21	przewidywania
wzrost	17,3	16,9	15,2	12,7	14,2	12,6
brak zmiany	61,5	67,8	68,1	68,1	69,3	72,5
spadek	21,2	15,4	16,7	19,2	16,4	14,8
saldo (1.-3.)	-3,8	1,5	-1,4	-6,5	-2,2	-2,2

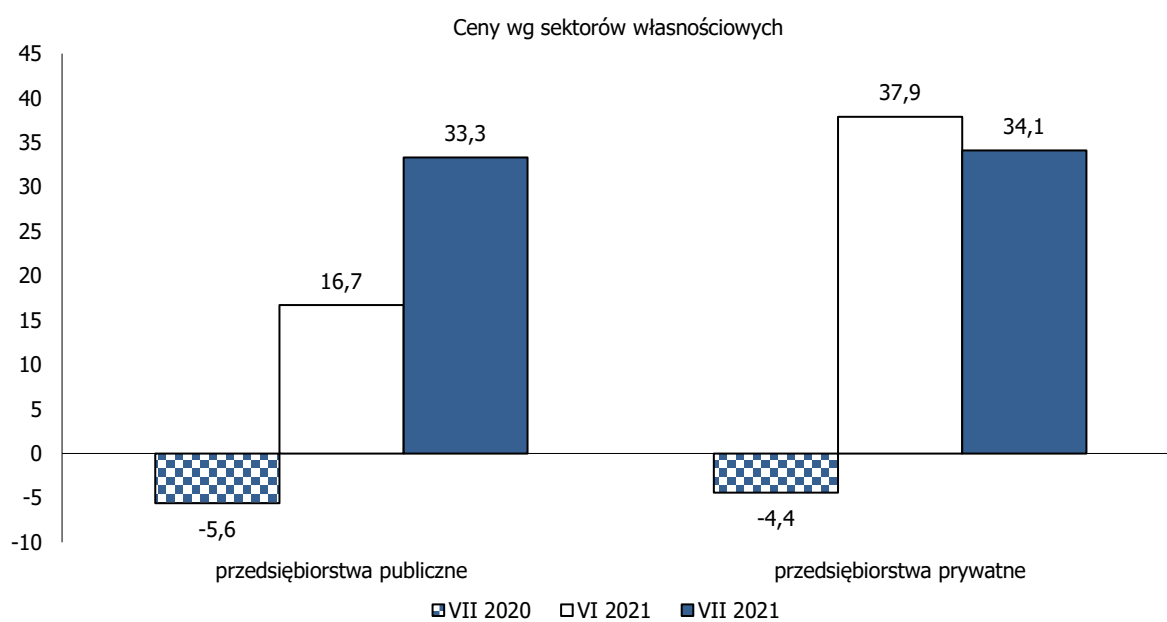

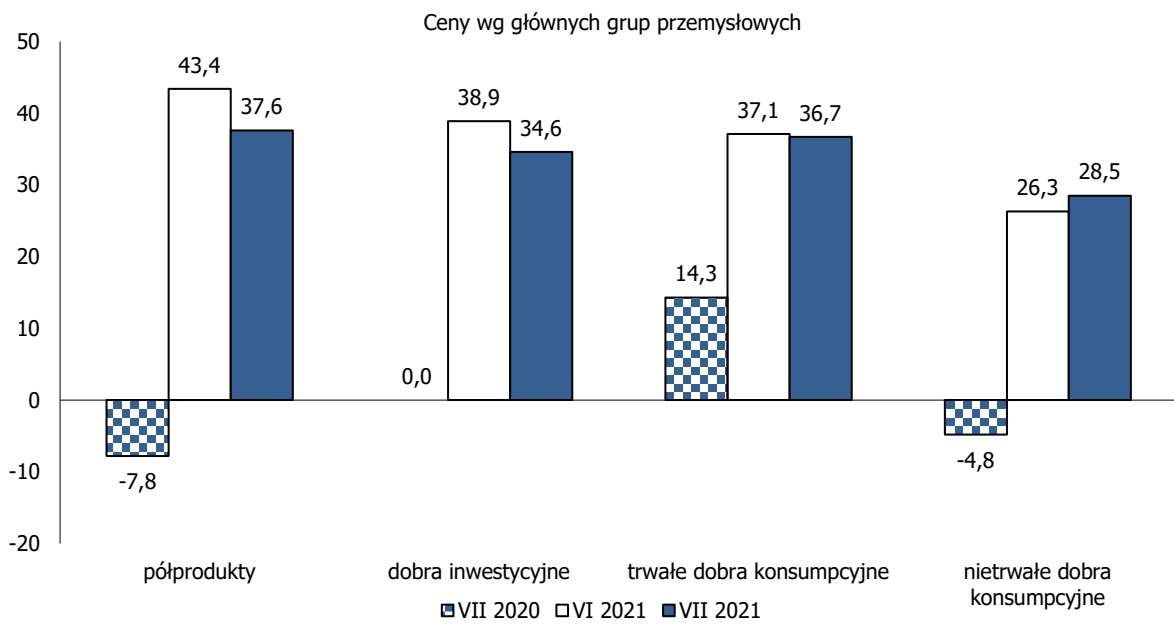
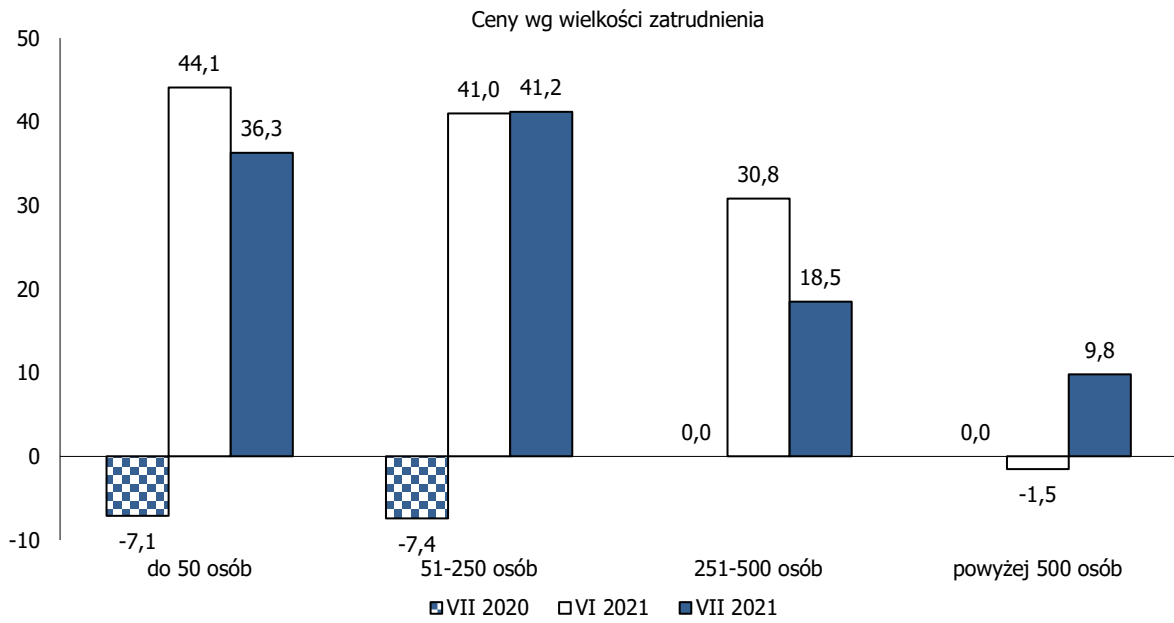

5. Ceny

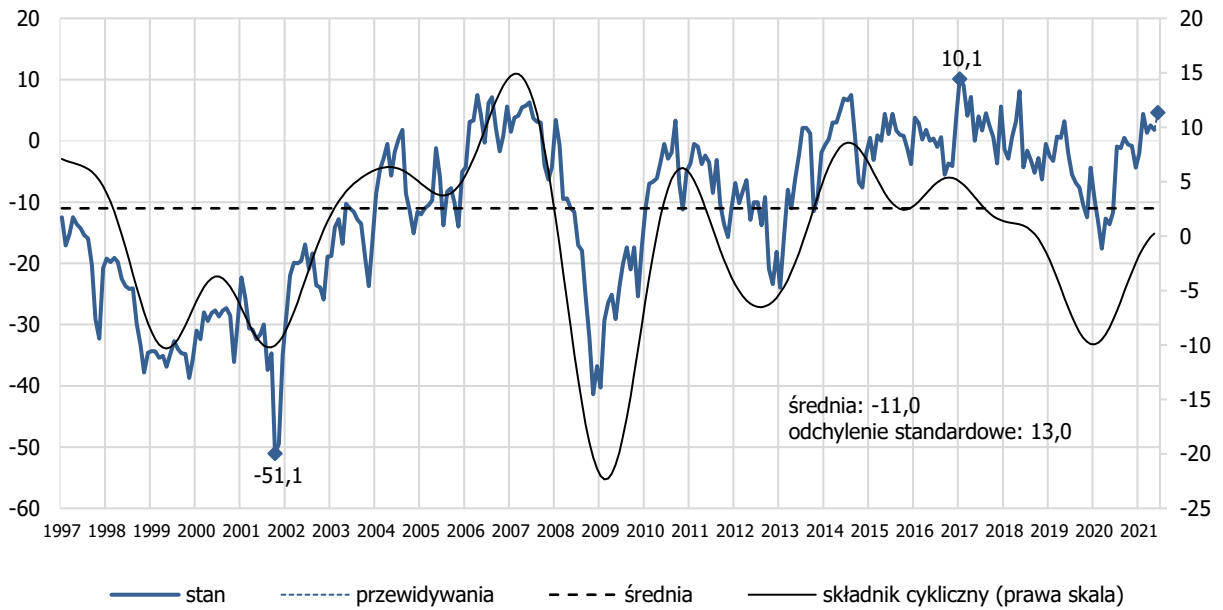

	VII'20	IV'21	V'21	VI'21	VII'21	przewidywania
wzrost	7,3	39,6	39,3	42,0	37,3	38,4
brak zmiany	80,8	56,1	57,2	51,9	59,4	58,4
spadek	11,9	4,3	3,4	6,0	3,4	3,2
saldo (1.-3.)	-4,5	35,4	35,9	36,0	33,9	35,3

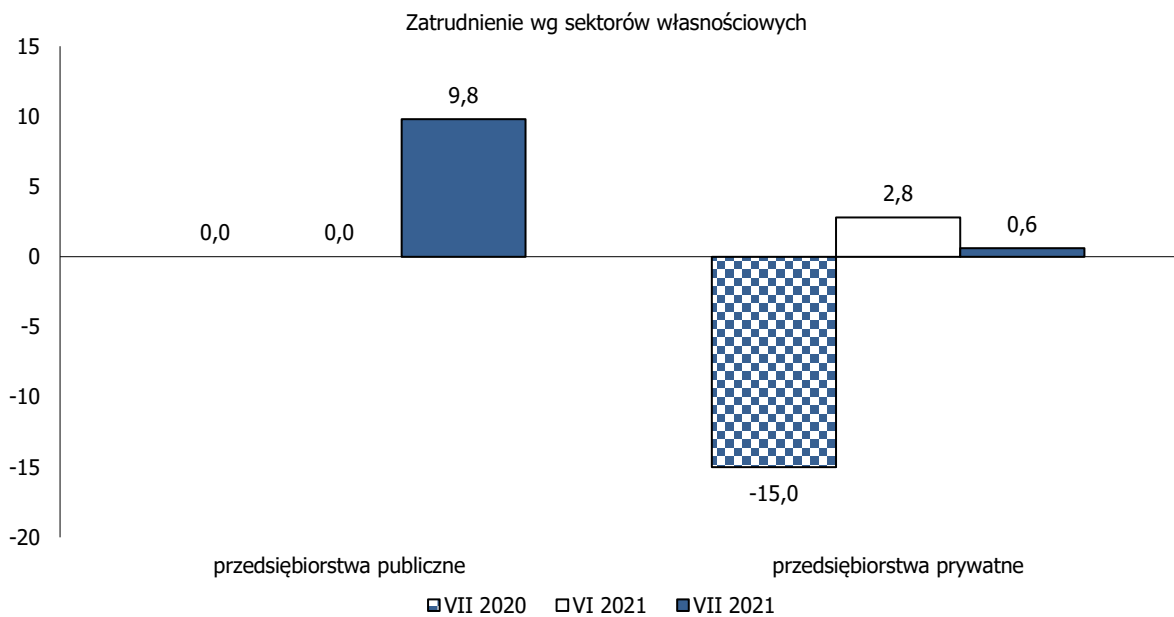

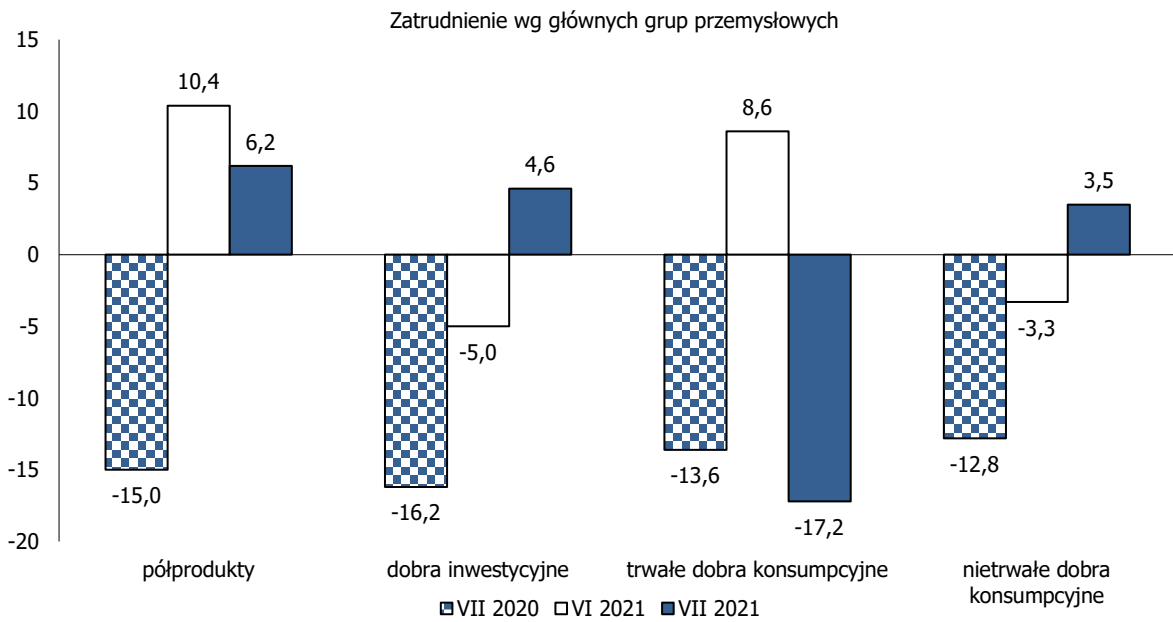
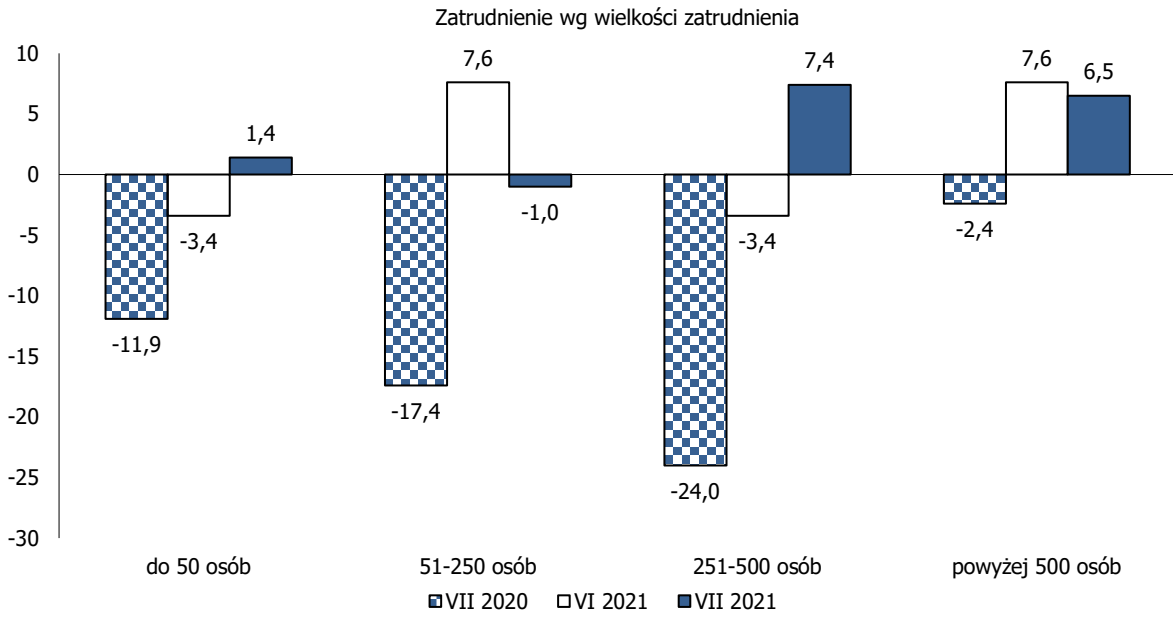

6. Zatrudnienie

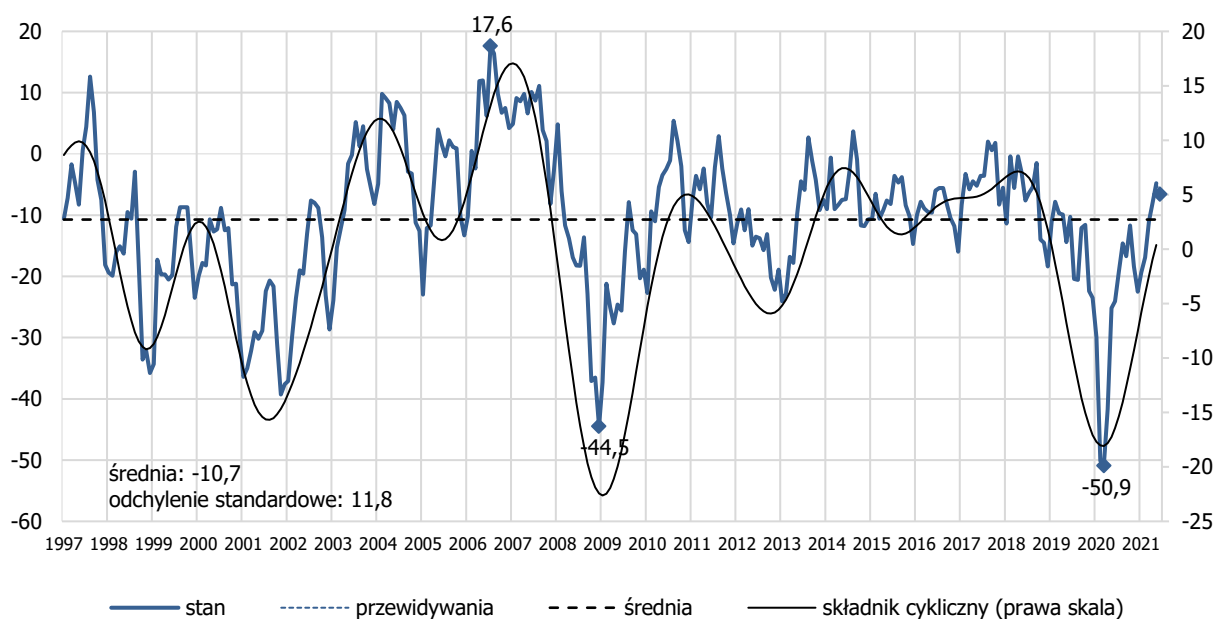

	VII'20	IV'21	V'21	VI'21	VII'21	przewidywania
wzrost	5,8	15,5	14,0	12,2	14,7	15,1
brak zmiany	74,8	73,4	73,2	78,1	72,5	74,4
spadek	19,4	11,1	12,8	9,7	12,9	10,5
saldo (1.-3.)	-13,6	4,4	1,3	2,5	1,8	4,6

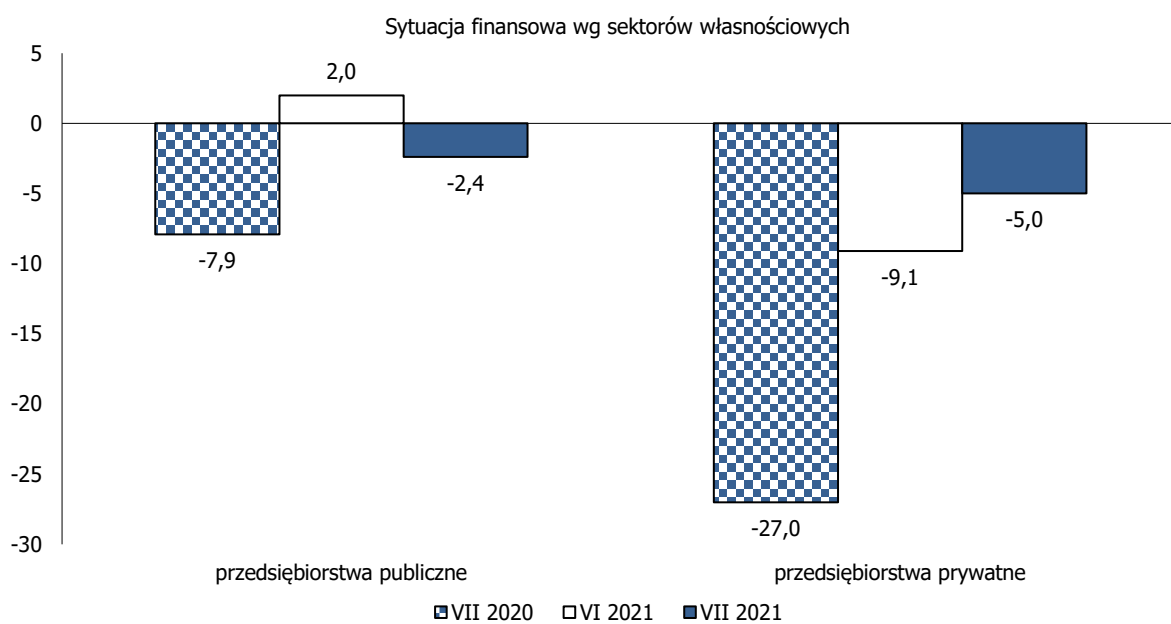

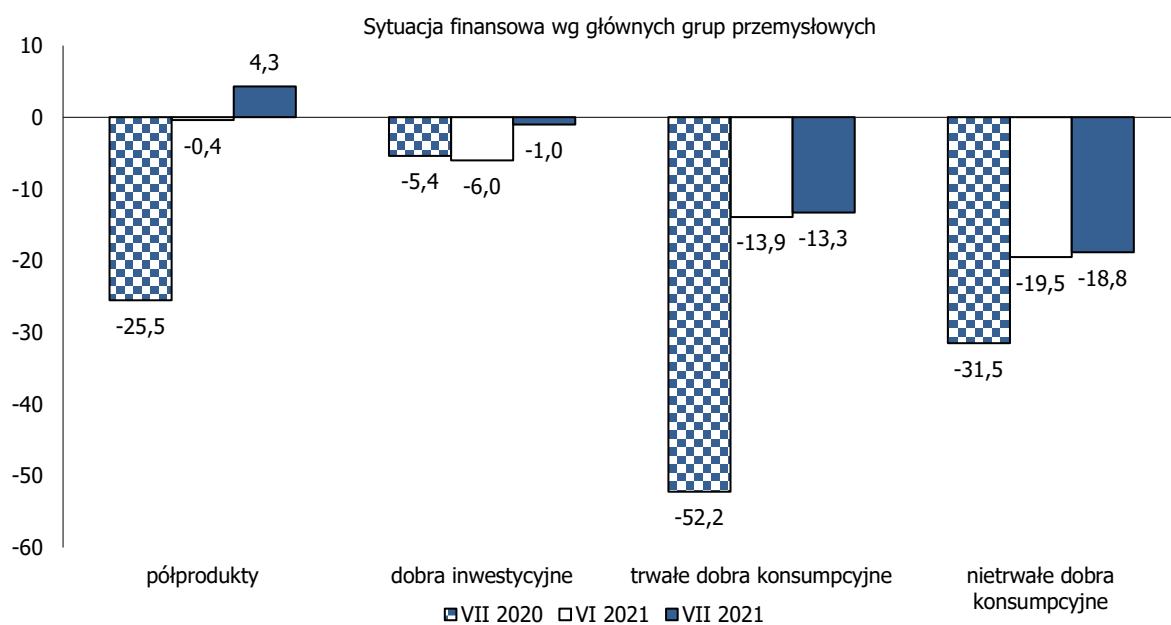
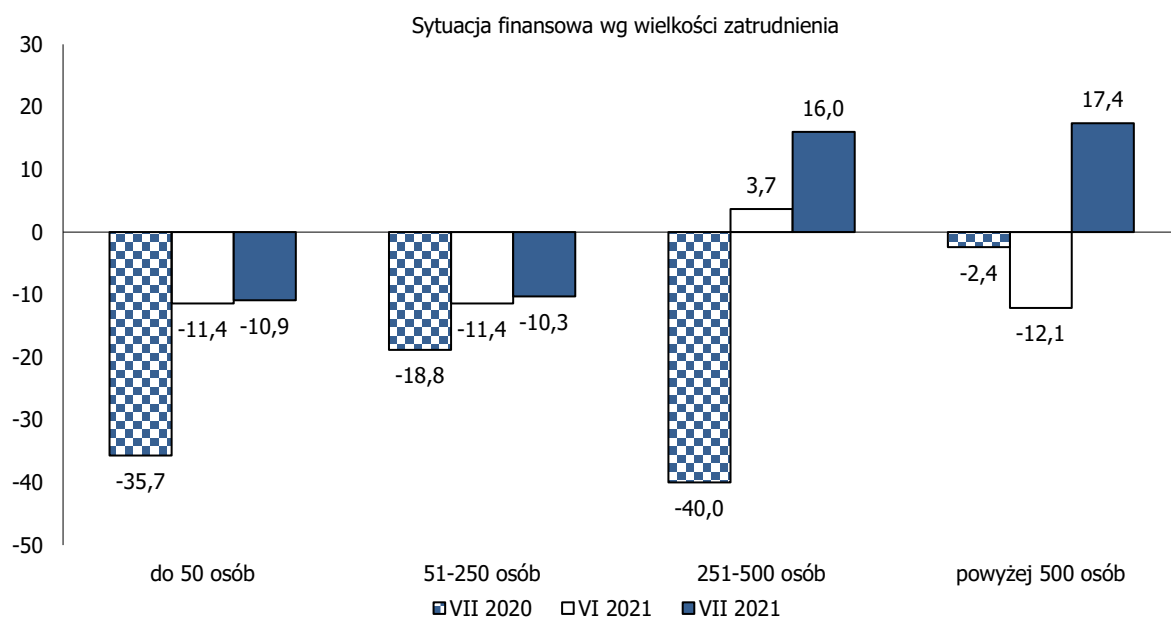

7. Sytuacja finansowa

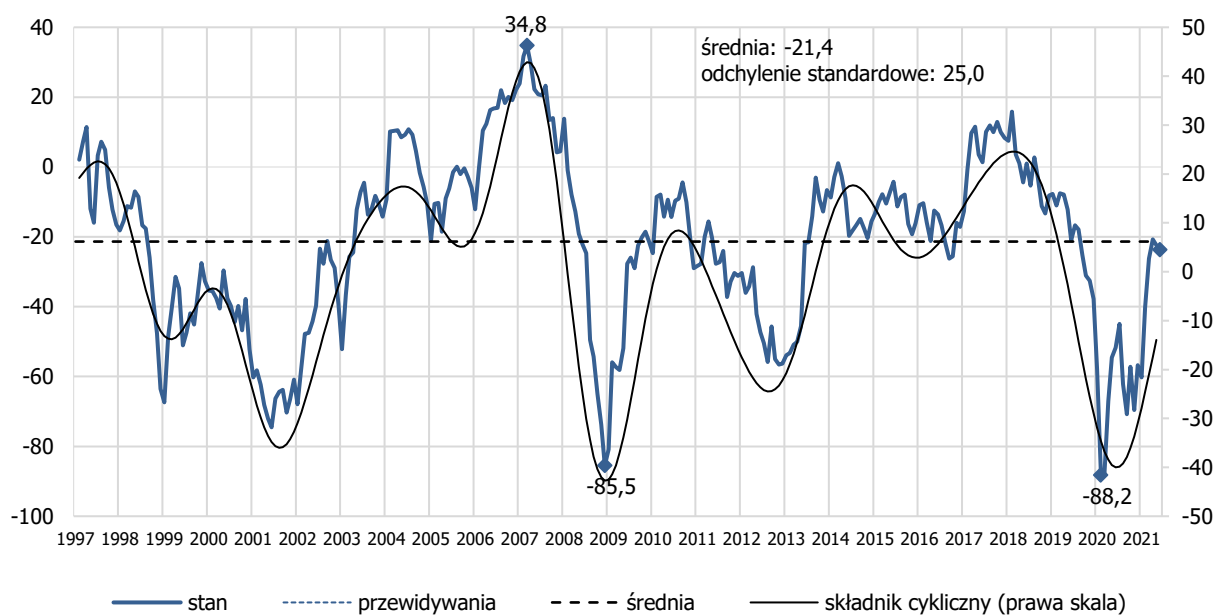

	VII'20	IV'21	V'21	VI'21	VII'21	przewidywania
poprawa	14,1	8,1	13,0	13,0	12,9	14,5
brak zmiany	46,6	67,0	63,0	65,9	69,3	64,4
pogorszenie	39,3	25,0	24,0	21,1	17,7	21,1
saldo (1.-3.)	-25,2	-16,9	-11,0	-8,1	-4,8	-6,6

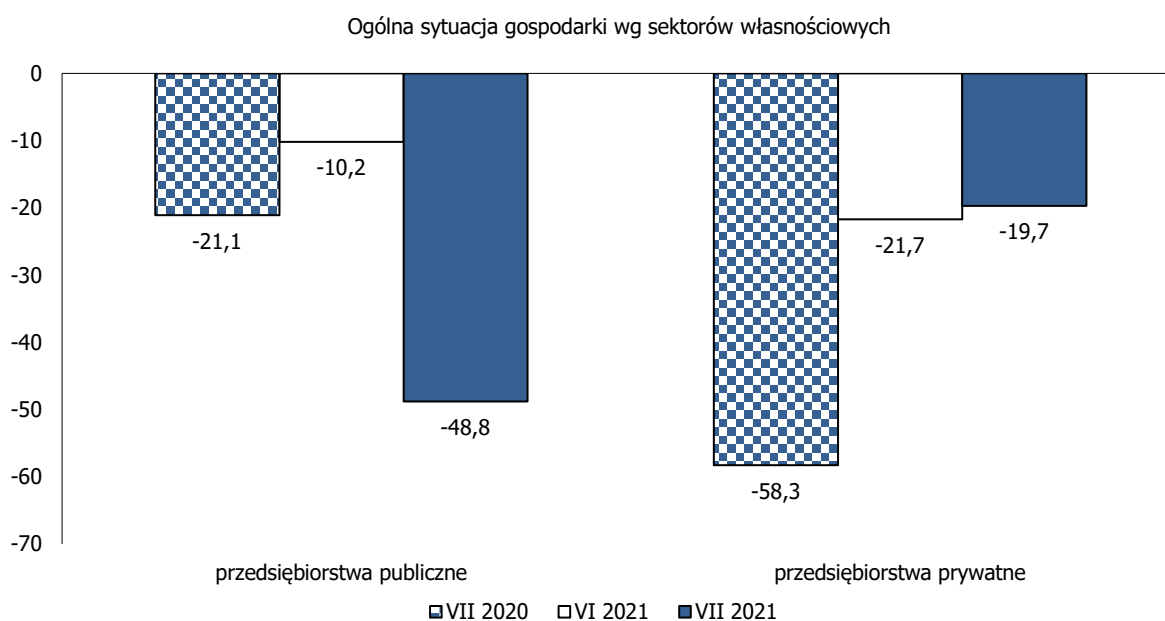

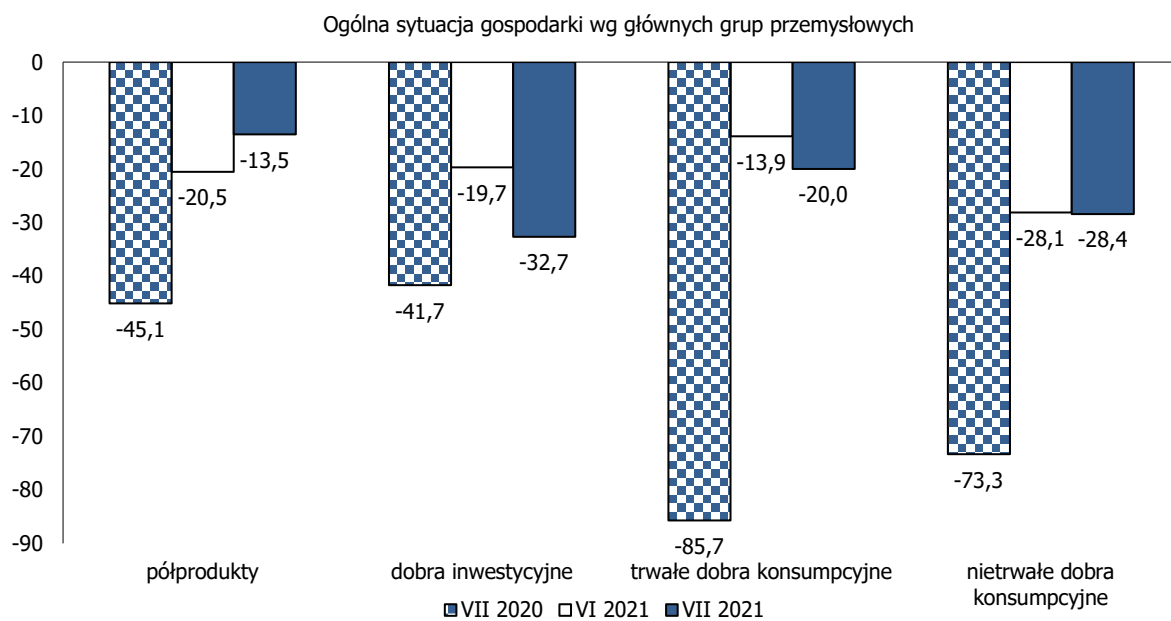
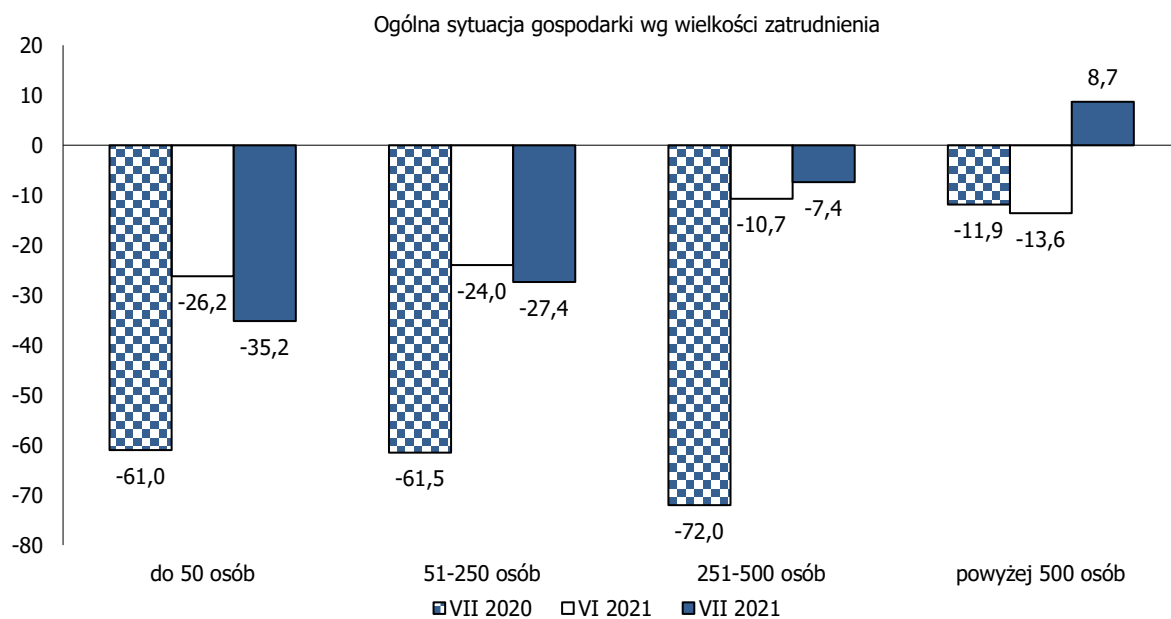

8. Ogólna sytuacja gospodarki

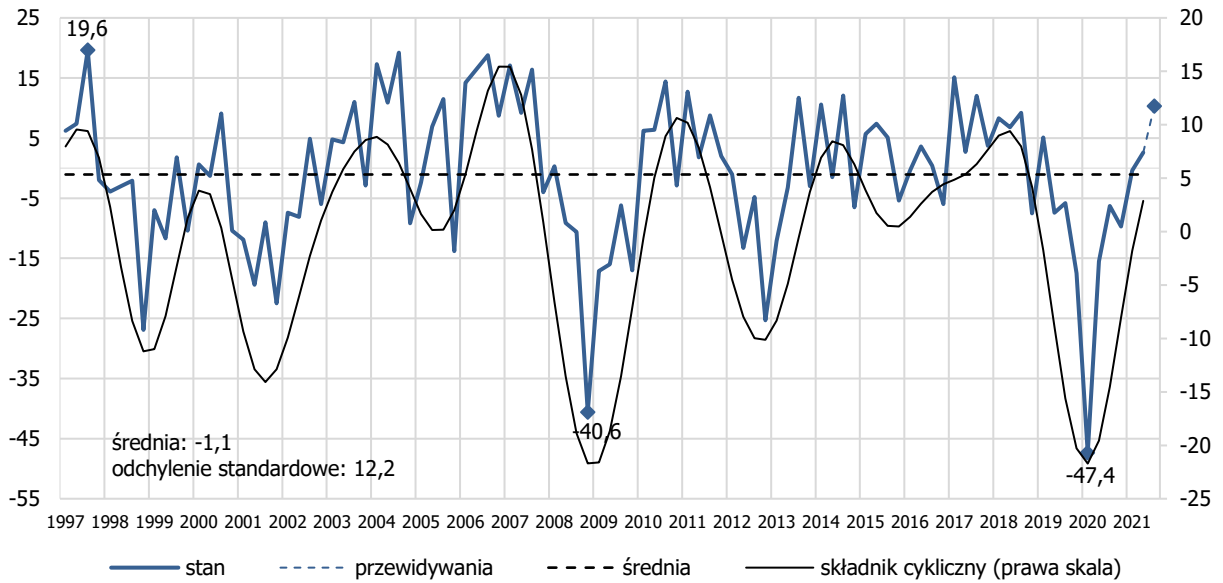

	VII'20	IV'21	V'21	VI'21	VII'21	przewidywania
poprawa	7,0	7,8	13,8	18,1	15,6	16,1
brak zmiany	31,4	44,2	46,3	43,1	46,5	44,2
pogorszenie	61,6	48,0	40,0	38,8	37,9	39,8
saldo (1.-3.)	-54,6	-40,2	-26,2	-20,7	-22,4	-23,7

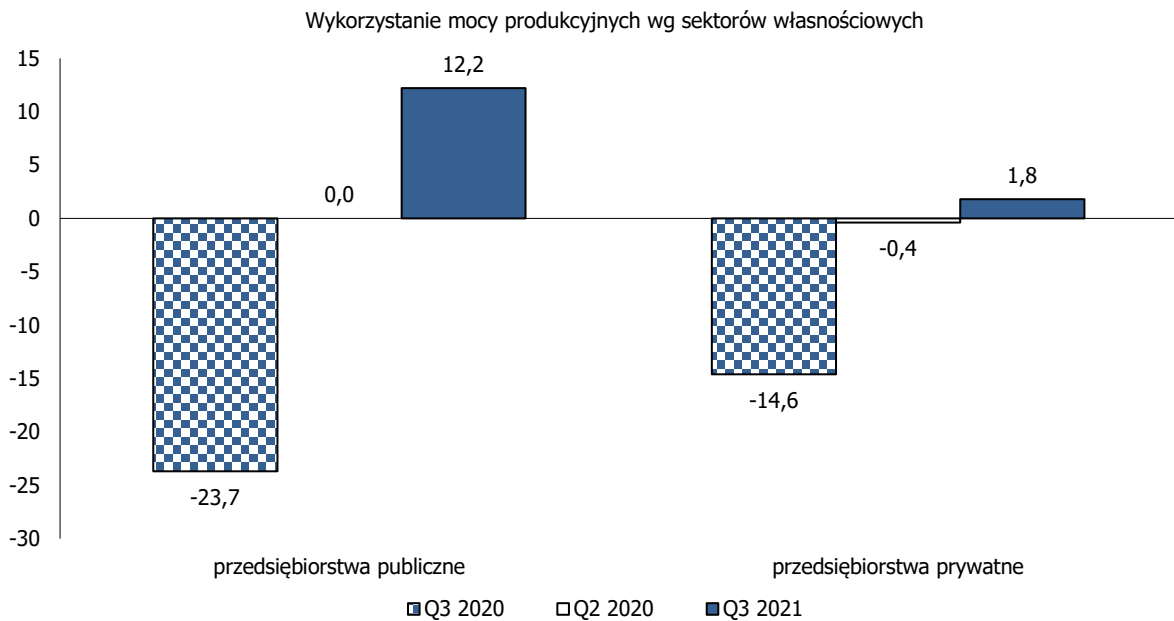

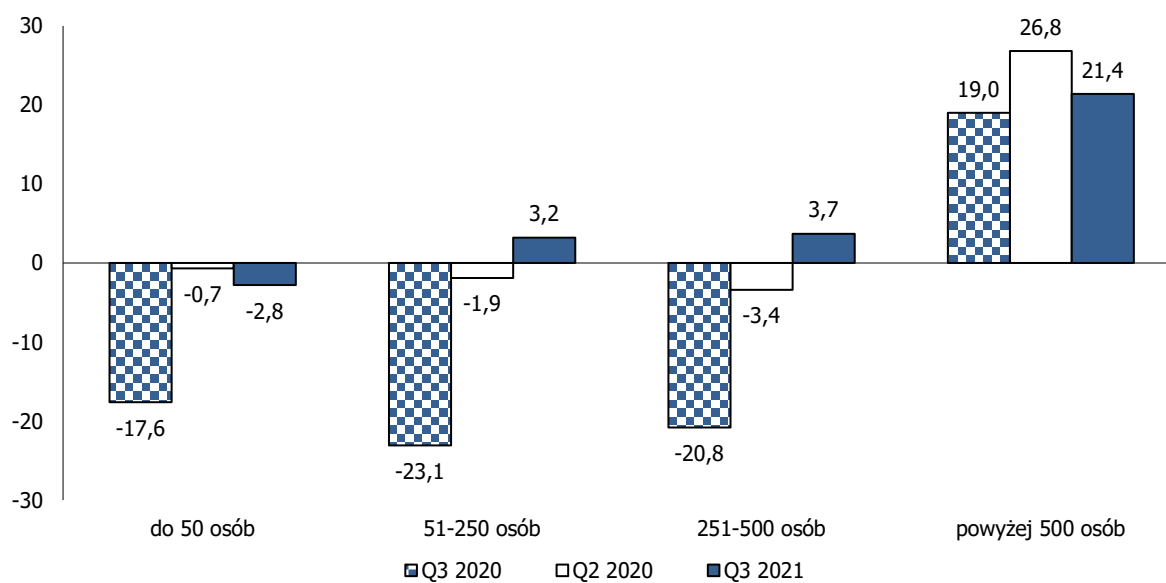
9. Wykorzystanie mocy produkcyjnych

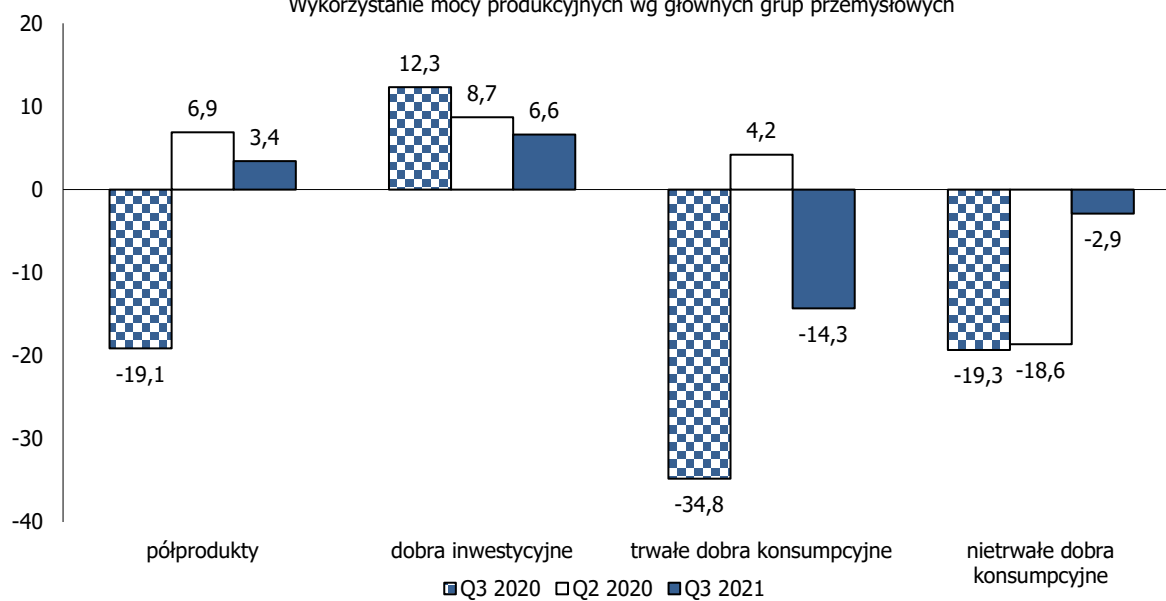
	Q3 2020	Q4 2020	Q1 2021	Q2 2021	Q3 2021	przewidywania
wzrost	17,6	17,4	15,9	21,9	21,2	20,7
brak zmiany	49,2	58,8	58,6	55,8	60,3	68,8
spadek	33,2	23,8	25,5	22,3	18,5	10,5
saldo (1.-3.)	-15,5	-6,3	-9,7	-0,4	2,6	10,3
stopień wykorzystania mocy produkcyjnych (%)	67,3	75,7	56,1	33,5	42,7	48,4

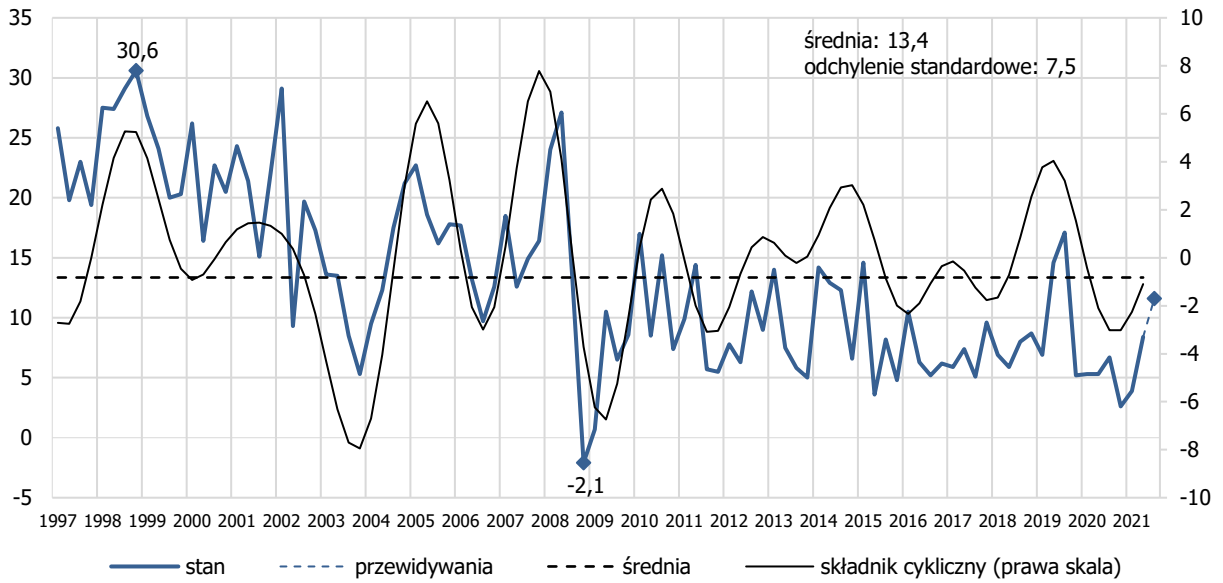
Wykorzystanie mocy produkcyjnych wg wielkości zatrudnienia

Wykorzystanie mocy produkcyjnych wg głównych grup przemysłowych

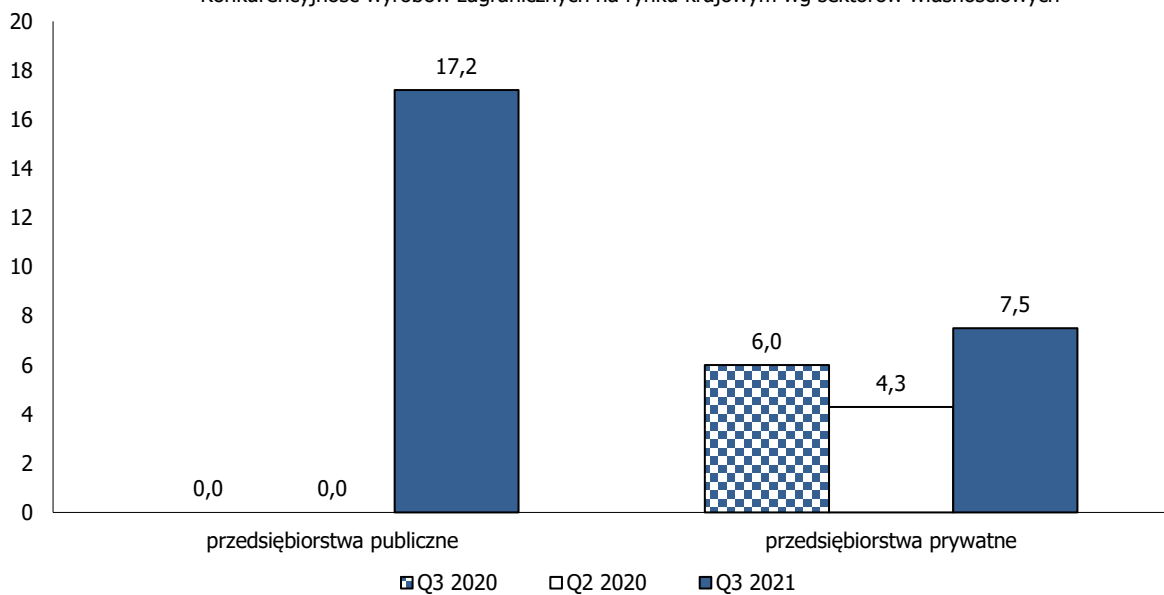

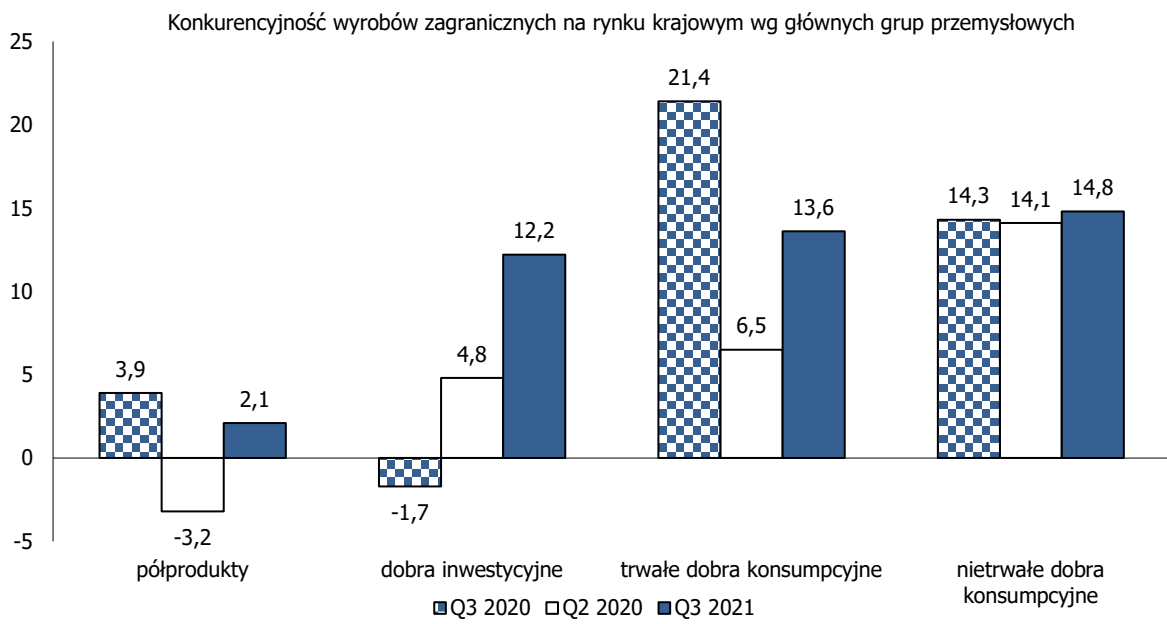
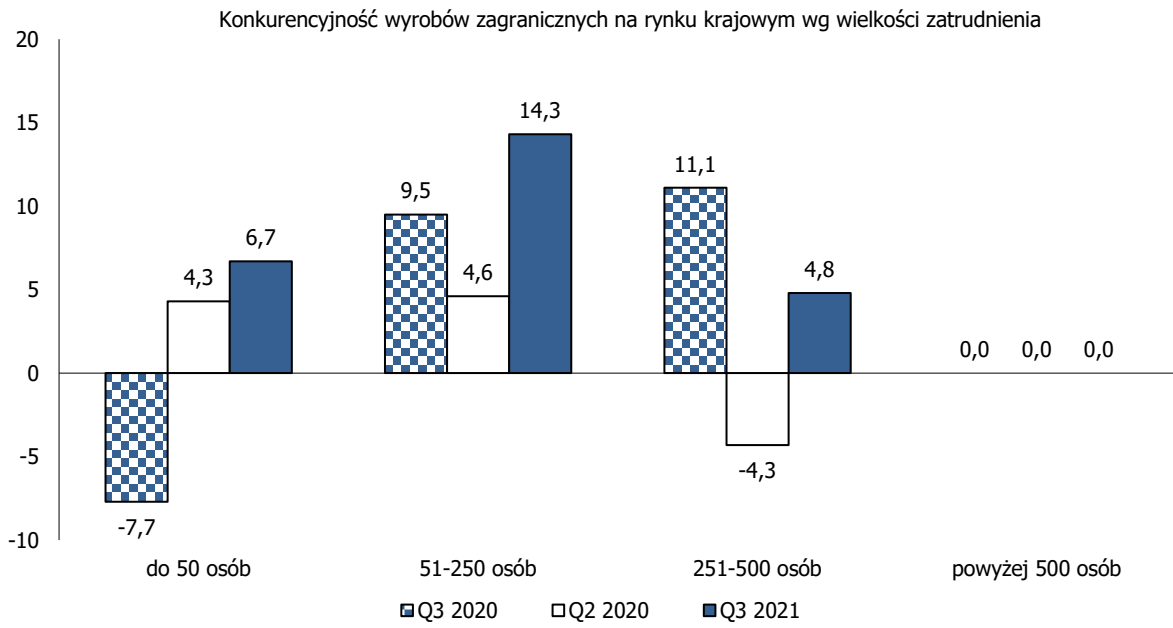
10. Konkurencyjność towarów zagranicznych

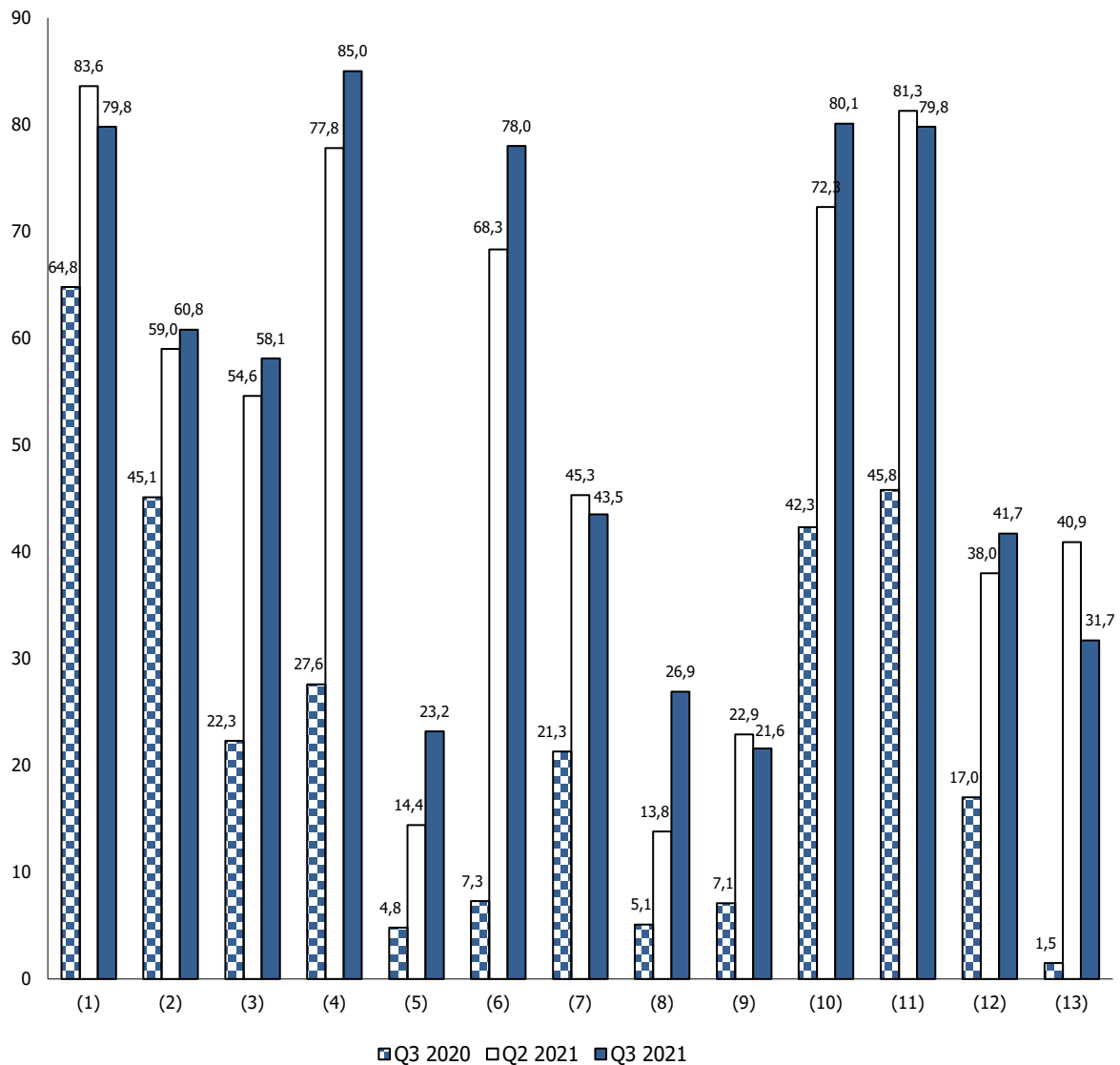
	Q3 2020	Q4 2020	Q1 2021	Q2 2021	Q3 2021	przewidywania
wzrost	10,5	12,0	10,8	12,0	13,1	13,7
brak zmiany	84,2	82,6	81,0	79,8	82,1	84,2
spadek	5,3	5,3	8,2	8,1	4,8	2,1
trudno ocenić	51,8	51,9	37,3	46,5	41,8	41,2
saldo (1.-3.)	5,3	6,7	2,6	3,9	8,4	11,6

Konkurencyjność wyrobów zagranicznych na rynku krajowym wg sektorów własnościowych

11. Bariery działalności gospodarczej

- (1) niedostateczny popyt krajowy
- (2) niedostateczny popyt zagraniczny
- (3) konkurencyjny import
- (4) brak wykwalifikowanej siły roboczej
- (5) niedostateczne wyposażenie
- (6) brak surowców i materiałów
- (7) niska płynność finansowa
- (8) niska dostępność kredytu
- (9) niekorzystne warunki kredytowe
- (10) niestabilność przepisów prawnych
- (11) obciążenia podatkowe
- (12) inne
- (13) nie występują

III. SUMMARY

The steady growing trend in manufacturing that began in November 2020 ended in July. The industrial confidence indicator (ICI) declined by 7.5 pts to 3.0 pts. It remains, however, higher than one year ago (by 15.4 pts). Firms reported their volume of production, total and export orders, and employment to decrease, and finished goods inventories to go up. For the first time since December 2020 the survey balance of producer prices dropped. Manufacturers' opinions about general economic situation in Poland worsened again. Producers complained about the rising onerousness of barriers to their activity. For the first time in the history of the survey the lack of skilled labor was mentioned to be the main obstacle to firms growth. Manufacturers' expectations concerning their business activity over the next months are less positive than they were in June.